

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

ADRESA:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 36 (282) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1952 m. RUGSĖJIS-SEPTEMBER 10 d.

PRICE 10 ct. XII METAI

Pasaulinė įvykių savaitė

Galima sakyti: kol kas viskas sukasi aplink Amerikos prezidento rinkimus. Kol tęsis rinkiminė kampanija, nieko ypatinga negalima nei laukti, nei tikėtis. Jeigu koks reikalas ir „užsikabina“ ant plačiosios politikos kablo, tai galų gale ir tas susilieja su rinkimine kampanija.

Kas laimės: Eisenhoweris ar Stevensonas?

Tolydžio tie klausimai stato mi, derinami su visuomenės nuomonėmis, su pareiškimais, ypač darbininkų organizacijų, ir bandomos daryti išvados.

Po JAV karo veteranų suvažiavimo, kuriame pasireiškė abu kandidatai į prezidentus, visiems tapo aišku, kad Stevensonas nepalyginamai didesnis intelektas (protas), negu Eisenhoweris. O valstybei valdyti, ypač šių laikų sąlygomis, protas yra svarbiausias reikalas. Ir pamatų Eisenhoweris blanksta prieš Stevensoną. Dar bininkų organizacijos, kurios anksčiau buvo pasisakiusios už Eisenhowerį, jau dabar pasisako už Stevensoną. Nors demokratams priekaištų netrūks ta, bet galų gale, kai viskas su balansuojama, dauguma prade la linkti vėl už demokratų kandidatą.

Mums, be ko kita, įdomu pa stebėti, kad

Stevensonas neblogai susipažinęs su Lietuva,

yra studijavęs jos istoriją ir ja domėjėsis. Jis lietuvius ir Lietuvos reikalus gerai žino ir su pranta.

Eisenhoweris pasirodo nelogiškas: jis jau kaltina demokratą, kad jie privėdę prie 3 pasaulinio karo ir garantuojąs, kad tikrai respublikonai išlaisvysią taiką... Žinoma, tai tikriausia nesąmonė, kuri nesideri na su ankstyvesniais jo pareiškimais.

Kituose pasaulinės politikos baruose, be Maskvos „subuvmių“, apie kuriuos greitų žinių sunku gauti, aiškėja

keturių didžiųjų susitikimo klausimas.

Vakariečiai sutinka kalbėtis, tačiau stato sąlygą, kad tik tai tada, jeigu Rusija sutinka visoje Vokietijoje padaryti laisvos rinkimus ir garantuoti delioja.

KANADOS IR PASAULINĖ PREKYBA PASIEKĖ NAUJUS REKORDUS

Pasaulinė prekyba 1951 m. pasiekė naują rekordą, nežiūrint nuolatinio prekybos suma žinimo tarp nekomunistinių ir komunistinių kraštų.

Jungt. Tautų paskelbtai skaičiai rodo, kad pasaulinės prekybos vertė pasiekė 76 bil. dol., tai yra 37 proc. padidėjimas palyginus su 1950 metais. Ši suma yra trigubai didesnė už 1937 metų pasiektą rekordą.

Jungt. Valstybių eksportas sudarė 15 bil. dol., tuo tarpu jų importas tik 10 bil. dol. Tas faktas rodo, kad kai kurie „soft currency“ kraštai kenčia nuo dolerių stokos ir dėlto J. Valstybės ir toliau turi tęsti kasmet savo ekonominę pagalbą, kad išlaikytų pusiausvyrą kituose kraštuose.

Dabar pranešama, kad per 1952 m. pirmuosius šešis mėnesius Kanados eksportas vėl pasiekė naują viršūnę, kai eksportas tuo tarpu sumažėjo. Kanados kredito pusiausvyrą birželio mėn. pabaigoje buvo per 164 mil. dol., kai 1951 m. tame

mokratines laisves visoje Vokietijoje. Žinoma, tas Maskvai nepriimtina, nes ji rytinę Vokietiją laiko jau kaip pastingą negalima nei laukti, nei tikėtis.

Ir apie kokias laisves galima kalbėti, jeigu komunistai keturiems tūkstantiams studentų iš rytinio Berlyno uždraudė lankytis vakariniame Berlyne paskaitas.

Įdomesnis dalykas yra vadina

arabų kraštų susitvarkymas ir susiderinimas.

Arabų kraštai daro didelės reformas: valosi pamažu nuo monarchinių liekanų, daro žemės reformas, sąmoningai iriasi valdytis, imdami savo žinion visus savo žemių turtus, kai anksčiau vis lengvai pasiduodavo kitų išnaudojami. Iranas Haagoje laimėjo naftos bylą. Egiptas daro labai rimtas reformas ir pirmoje eilėje vykdo žemės reformą: dalina ova rus ūkininkams bezemiams, kaip tas Lietuvoje jau padaryta prieš 30 metų. Tokiu būdu iš arabų kraštų auga didelė jėga, kuri galės turėti ir tarpautinį svorį.

Korejoje, žinoma, „nieko nauja“.

Vyksta kovos. Vyksta dideli bombardavimai iš oro. Maskva Azijos gyventojus užsiundžiusi viena prieš kitus, nori juos gerokai sunaikinti ir silpnus valdyti.

Paskutiniu metu, komunistai pradėjo šaudyti, kaip tą dar davė ir načiai, iš pašautų lėktuvų parašutais besileidžiančius JTO karius. Prieš tai už protestuota, bet naciniai metodai komunistams prie širdies ir jie nesiliauja. Tuo norima JTO karius atrasyti eiti į kovas.

Įdomu tai, kad sąjungininkai įsitikinę, jog taikos derybos nieko gera neduos, nutarė taikos derybų bylą perduoti JTO. Norima demaskuoti komunistų klastas.

Sovietai kaip rakštį priima laivyno manevrus,

kurie įvyksta šiauriniuose vandenyse. Juose dalyvauja apie 200 įvairių Atlanto pakto valstybių laivų. Šiuos manevrus rusai ne tikrai seka, bet ir kovus rinkmus ir garantuoti delioja.

KVIEČIŲ ITALIJAI

Genaro A. Iesularo, Italijos vice-konsulas Niagara Falls, Ont., pranešė, kad Kanados-Italijos potvynių pagalbos komitetas užpirkio kanadiškų kviečių už \$ 91.000 vertę. Grūdai buvo pirkti Winnipege iš James Richardson and Sons firmos.

Kviečiai bus gabenami į Genuą, turbūt, laivu SS Carla Maria G. Genuos miestas buvo p rinktas dėlto, kadangi yra žinoma, kad tame mieste turi ma komunistų simpatiją ir Kanados - Italijos komitetas nori genuiečiams parodyti kanadičių simpatiją potvynių aukoms

DARBŲ RUOŠA VLIKE

ORO PASTU IŠ TREMTIES

Džiaugiuosi galįs pranešti daugiau ir jau konkretesnių žinių.

Pirmoji žina de ja nėra maloni.

Vliko pirmininkas serga.

Prel. M. Krupavičius tiek rimtai susirgo, kad priverstas buvo išvykti gydytis. Kol' kas jis gydosi Wiesbadene, kuriame yra žinomosios gydyklos. Kadangi M. Krupavičiaus liga kartojasi, tai jį pavaduoja dr. P. Karvelis.

Vykdomosios Tarybos pirmininkas

įsikūrė Reutlingene, kol kas viešbutyje. Čia pradedamas organizuoti darbas, kuris be pastovios vietos neįmanomas. Tokiu būdu, čia bus jau Vykdomosios Tarybos įstaiga.

Pradedant darbą,

Vykdomosios Tarybos pirmininkas K. Žalkauskas drauge su VLIKO pirmininko pavaduotoju P. Karveliu buvo nuvykęs į Wiesbadeną pasitarti su M. Krupavičium. De ja pirmininko sveikata buvusi tokiame stovy, kad plačiau pasikalbėti nebuvo įmanoma. Li gonis reikalingas ramybės.

VT pasiskirstė pareigomis: pirm. K. Žalkauskas — lietuvių tarnybą, T. Šidiškis — fin. ir T. Fondas, T. Karvelis — užs. reik. ir M. Brakas — informacija.

Pasitarimai Londone.

Jie numatomi Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Europos pirmininkų suvažiavime, kuris įvyks rugsėjo 13—14 dienomis Londone. Į tą suvažiavimą pakviestas Vykdomosios Tarybos pirmininkas prof. K. Žalkauskas ir diplomatus šešas min. St. Lozoraitis. Galimas dalykas, kad susitikimai ir pasitarimai užtruks ilgai.

Numatomi pasimatymai.

Vlikinėse sferose prileidžia

ŽINIOS IS AMERIKOS.

Raudoni kryželiai.

Važiuodami keliais pro tiltų apacias, dažnai jų šonuose pastebėsime išpieštus raudonus kryželius. Kiek tų kryželių rasime, tiek ten reikiška auto nelaimėse užsimušę žmonių. Sunku būtų surasti toks tiltas, kuris nebūtų pareikalavęs gyvybės aukų. Tie kryželiai yra geriausios išpėjimas vairuotojams, kurie dažnai pergreitai

„NL“ statybos ir linotypo vaju

Kad arti gyvenantieji lietuviai, kurie nuolat mato ir patiria „Nepriklausomos Lietuvos“ būseną, atsiliepia jai labai palankiai ir nuperka akcijų — šėrų, tai, atrodo, labai suprantama. Bet kaip gi yra malonu, kad ir tolimiausiose Kanados vietose, kaip kovbojų sostinėje — Calgary — gyvenantieji lietuviai taip pat jaučia savąjį lietuviškąjį spaudai! Štai iš pačios kovbojų sostinės — iš pačio Calgary miesto mūsų mielas prenumeratorius ir siąitytojas ponas T. Anderson'as taip gi atsiuntė \$10,00. Ir paprašė jam pasiųsti vieną šėrą. Tai labai gražus faktas, parodąs, kad „Nepriklausoma Lietuva“, kaip lietuvių laikraštis, turi nuoširdžių rėmėjų ir tolimoje Albertoje. P. T. Andersonui didelis ir nuoširdus ačiū. Sp. B-vė „NL“.

ma, kad p. Žalkauskas, ta pačia proga, greičiausiai panorės pasimatyti ir su N. Lietuvos ministriu D. Britanijoje p. Balučiu. O kadangi Londone bus ir p. Lozoraitis, tai prileidžiama, kad pasimatymas gali išsiplėsti į platesnį pasitarimą.

Padėčiai surimtėjus.

Išėjus iš VLIKO stabdžiams, būseną Vlike, kaip teigia visi jo esamieji nariai, surimtėjo. Dabar yra didelis susirūpinimas kaip geriau susiorganizuoti pozityviam darbui.

Numatytasis rugpjūčio 28 d. grupių atstovų pasitarimas neįvyko, nes jau nebuvo reikalo kalbėtis apie jėgų derinimą, — beliko tikrai darbas dirbti.

Sensacinga žinia

VLIKE nuskambėjo, kad „Vie nybės sąjūdžio“ atšaukimas nesąs tikras.

Netirkos žinios.

Man teko sužinoti, kad tūlos spaudos Amerioje paleisti užuominų ir intrygų gandai ne turi pagrindo. K. Žalkauskas pareiškimų apie KD asmenis ir apie tūlų organizacijų priėmimą nėra daręs. Jis bando sudaryti rimties ir bendradarbiavimo atmosferą. Iš organizacijų, kaip žinoma, tebėra tik tai Mažosios Lietuvos rezistencijos kandidatūra į VLIKą. Bėtai pareina nuo viso Vliko.

Stiprus pasiruošimas.

Kaip teko patirti, VT pirm. prof. K. Žalkauskas atsidėjęs dirba ir stipriai ruošiasi. Jis jau spėjo apsilankyti ir Miunchene, kur yra centrų ir be ko kita Amerikos Balso skyrius. Darbų, esą, begalės. Ir pasiry žimo nestinga.

Be ko kita, spėjama, kad Londono pasitarimai daug ką galėsiai išaiškinti: ir su diplomatais ir su visuomene, ir net su tūlomis organizacijomis. Na, ir palinkėsime sėkmės (hij)

ir neatsargiai važiuodami praranda savo ar kito pareikalauja gyvybės.

Inžinierių - architektų suvažiavimas.

Rugpjūčio 30, 31 ir rugsėjo m. 1 dd. Čikagoje įvyko Amerikos lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos suvažiavimas, kuriame buvo aptarti organizaciniai reikalai ir numatytos tolimesnės veiklos gaires. J. Jan.

VILNIAUS RADIJA KLAUSANT

Gražiausiai atstogas praleido rusiukai.

Mokslo metų pradžios proga Vilniaus radijas praneša, kad „respublikoj“ 27 buvusios pradžios mokyklos paverstos septynmetėmis ir 34 buvusios septynmetės pertvarkytos į vidurines mokyklas. Dabar Lietuvoje esama 2515 pr. mokyklų, 835 — septynmetės ir 92 „darbininkų mokyklos“. Į mokyklas šiemet paskirta apie 1000 naujų mokytojų.

Vilniuj mokslo metų pirmą dieną, 9. 1., mokiniai praleido susirinkimuose. Jiems pasakota daug apie įvykusį bolševikų suvažiavimą. Mokyti. Brazdžiūnas priminė mokiniams, kam jie dėkingi turi būti. Mok. Tekliūnienė, atsakydama, linkėjo mokiniams baigti mokyklas aukso ir sidabro medaliams.

Klaipėdoj ypatingą dėmesį kreipė į save M. Gorkio vardo mokyklos mokiniai. Jie saulėj nudge ir pasilsėję, tarpusavy dalinosi Girulių ir Palangos kurortų išpūdžiais. Mokyklos vedėja Mar. Leptejevna - Beslepkina partijos ir rusų pareigūnų vaikams didžiavosi geriausiais mokyklos pastatais ir padėjojo uosto „gosudarstvai“ už teikiama visokeriopą pagalbą.

Klaipėdos 27 pr. mokyklos, sako, šiemet pilnai aprūpintos kuru ir mokamąja medžiaga, kaip visoki „raštai“ ir pan.

Vilniuj įvyko Pabaltijo architektų pasitarimai.

Be latvių ir estų į pasitarimus atvyko ir Leningrado bei Maskvos atstovai, kurie, nesu kę ilgai galvos, LTSR architektų s-gos pirm-kui Jonui Kundzei patiesė ant stalo Lietuvos miestų ir kolchozų išplavinimus ir rekonstrukcijas ir davė patarimus, kaip nenutolti nuo Stalino „stiliaus“. Estai ir latviai pasidžiaugė Vilniaus „užgijusiomis žaizdomis“ ir ketino name, Vilniaus pavyzdžiui, žengti krašto „matuškinimo“ kelias.

Kalvarija (Suv.). Rajono kolchozus privertė tiesiog išgrendimų raudonomis gurguolėmis vežti grūdus „valstybei“. Iki 8.30 grūdus išvežė iš Sangrūdės, Bangos, 8-tos kovos, Cerniakovskio ir N. Gyvenimo kolchozų.

Kalvarija. Miesto centre, sako, stato 300 vietų kino salę ir vidurinę mokyklą, su sporto aikštėmis ir kitokiais prajovais. Kaip žinoma, S. Kalvarija beveik nušluota karo liepsnų, ir pernai griuvėsių vietoje, tekyšojo skubom sukaltos „buddkės“.

Eišiškės. Partinis rajono serekt. Kaminskas į kaimus išsiuntė 400 agitatorių paskubinti įvykdyti grūdų paruošos planą. Iki 9. 1. agitatoriams pavyko pyliavas suglemžti Len. Priesaikos, M. Melnikaitės ir Stalino kolchozuose. Kiti kolchozai, rodos, dar javus valė. Rugių grėbėja Stasevičiute perdien surišo 400 pėdų — ji atstojo kelis kombainus. Valkininkų apyl. R. Vėliavos arkline kuliamąja kulkikai iškulia vos 7 to grūdų, vietoj normom numatytų 9. Kalchozo brigadininkė Ona Pidotienė gyrėsi užsėjanti 30 ha plotą ir sėja baigsianti 9. 5.

Užventis. Rajone partinis mokyklų tinklas tebeplečiamas. Veikia 26 mokyklos, mo kosi — 600.

Biržai. Įvykusioje mokytojų konferencijoje pranešimą atliko rajono liaudies švietimo vedėja mok. Blekaitienė.

Ukmergė. Odos išdirbinių ko lektuve „Kurpė“ broką sumažino Čiperova ir Čsechova.

Dombasas, Rusijos giluma. Kasyklų šachtininkai neužilgo gaus Drusininkų ir Rieta vo miškų medžiagą, paruoštą Kauno, Panevėžio ir Šilutės lentpjūvėse. Laiku iš Lietuvos išvežti kasykloms medžiagą pavesta tiekimo vyr. inž. Susniui.

Kovarskas. Įsteigtos 2 naujos bibliotekos, po 1000 knygų kiekvienoj. Neužilgo į jas pasisų po 1000 agz. „Pakeitimai Komunistų Partijos Įstatuose“ (vos išleista), tai knygog padvigubės.

AUKOJO „NL“

J. Baniulis, Oxbow, Sask. 5,00
J. Latvys, Montreal ... 1,00
N. Baltrukonis, Mtrl. ... 1,00
P. Girdžius, Montreal ... 1,00
Dr. V. Srogienė, Chicago 8,55
Nuoširdus ačiū visiems aukotojams — rėmėjams. „NL“

NEO-KANADIEČIŲ GRU PĖS PASIRODĖ PARODOJE

Seno pasaulio giedrumas ir kultūra susiliejo šiais metais su naujuoju Kanados valstybinėje parodoje (Canadian National Exhibition), kur Coliseum The atre neo-kanadiečiai kas vakarą pasirodė savo muzika ir šokiais.

Buvo keturiolika programų ir kiekvienoje programoje buvo skirtngą kanadiška ir etninė grupė.

Pirmoji serijos programa buvo prancūzų ir kanadiečių. Florio Constant, tenoras, dainavo prancūziškas dainas ir Agincourt tautinių šokių šokė jai, Norman Moore vadovaujanti, šoko prancūziškus ir kanadiškus šokius „square dances“.

Austrų klubas Edelweiss ir vokiečių klubas Harmony pasirodė sekantį vakarą savo originaliais Schuhplatter tautiniais šokiais ir dainomis.

Kiti pasirodymai šioje serijoje buvo bulgarų tautiniai šokiai ir dainos; vengriškas styginis orkestras ir šokėjai, kurie pademonstravo vengriškus tautinius šokius tautiniais drabužiais; George Chow, kinietis solistas, kuris dainavo savo tėvynės dainas; Ukrainos tautiniai šokiai ir dainos, Estijos tautiniai šokiai ir dainos bei Lietuvos, Latvijos, Graikijos, Olandijos, Čekoslovakijos ir Izraelio šokiai ir dainos. (CS).

NEO-KANADIEČIŲ DAILININKAI PARODYS SAVO DARBUS

Neo-kanadiečių meno klubas (The Art Club of New Canadians), sudarė labai didelę programą rudeniu ir ankstyvai žiemai.

Klubas išstitys savo narių darbus parodoje, the National Hobby and Handicraft Show is Toronto, spalį mėn. 21, 22 ir 23 d.

Klubas pradės kursų pradedantiems tapyboje lapkričio 3 d. Paisyba prasides visieris nariams trečiadienį, spalio 1 d., 8 v. v. klubo patalpose, Toronte.

Lapkričio 2 d. the Society for Aid to East European Refugees (Draugija Rytų Europos Pabėgėliams Remti) surengs specialią parodą Montrealyje. Šioje parodoje bus neo-kanadiečių iš už Geležines už dangos darbų.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA K L Bendruomenės Krašto Tarybos posėdžiai

INDEPENDENT LITHUANIA

Redaktorius Jonas Kardelis

Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.

7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada

Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:

Kanadoje	\$ 5.00	Canada	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika	\$ 5.50	America & S. America	\$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00	Other Contries	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15	Pajieškojimų kaina ..	\$ 1.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. pašto ž.)

Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

Rugsėjo aštuntąją minint

Prisiminkime tą dieną visi. dabar neturime daryti. Jie mus prisiminkime bet kur būdami. mokina nekartoti klaidų. Prisiminkime pavieniai, atskyrę į tolimas paskvietes, nutolę nuo savo tautos žmonių. Prisiminkime ir gausioje bendruomenėje. Nes visokiu atveju, kai dabar esame atskirti nuo tėvynės, kai daugelis mūsų aplink save negirdi nei gumtojo žodžio, nei su tauta ir tėvyne susietos žinios, — prisiminti tūlus reikšmingesnius tautos istorijos momentus yra labai svarbu.

Prisiminimai mus sieja su tauta, su tėvyne, su artimaisiais, su giminėmis. Prisiminimai mums atgaivina saitus su gilia ir netolimąja praeitimi.

Prisiminimai mums gaivina viltis ir skatina mūsų gyvybines jėgas gyventi, kurti, siekti ir laimėti.

Rugsėjo 8-tosios prisiminimai mums ypač yra brangūs, nes jie mūsų tautai primena garbingą ir didingą praeitį, primena tuos laikus, kada Lietuva buvo pačios galybės zenite.

Tie prisiminimai taipgi mums daug pasako ir to, ko mes

SPAUDOS APŽVALGA

VIS DELTO REIKIA PATIKSLINTI

„Dirva“ paskutiniuose dviejuose numeruose įdėjo ilgoką straipsnį „Kaip kūrėsi Lietuvoj ir emigracijoje tvarkėsi VLIKas?“, pasirašytą B. G. inicialiais. Šiame straipsnyje yra pasakyta daug tikra ir teisinga, tačiau yra ir netikslumų.

Spaudos apžvalgoje ne vieta reikalą nagrinėti iš esmės. Be to, ir laikas tam nėra prielaidas, ypač dėl okupacijos Lietuvoje. Tačiau yra būtina pasakyti bent apie tai, kas suminėta straipsnyje ne taip pasakyta, kaip buvo.

Visų pirma VIKO pirmtako vardas buvo ne Vyriausiasis Lietuvių Komitetas, bet Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas. Tokiu vardu jį žinojo asmenys, kurie artimai dirbo. Kai į jį įėjo KD grupė, buvo pridėtas vienas žodis „Vyriausias“. Tokiu būdu iš LIKO pasidarė VLIKas. Dabar girdime balsus, kad jis vadinosi Vyr. Liet. Komitetas. Gal tai tiesa?

„NL“ jau buvo rašyta, kad LIKO pirmininku buvo p. Fle džiņskas, kuris yra buvęs Santaros žmogumi, bet, kaip žinoma, buvo labai tolerantiškas, demokratas ir labai kultūringas asmuo.

LİKas, arba, kaip rašo B. G., — VLKas, veikė ne nuo 1942 metų, bet nuo 1941 metų, kada jis ir buvo susiorganizuotas. Normalu būtų, kad bent dabar jau politinės organizacijos vadintųsi tikrais savo vardais ir nevaidintų fikcijos, kuri skiriama nesusipratimams žmonėms klaidinti. Taigi, šia Ką ir VLIKą, reiktų plačiau parašyti, tačiau tai būtų jau specialus uždavinys. Čia reikia patikslinti, kad su KD grupe įvyko nesusipratimas: buvo susitarta, kad jų įeina viso 3, o jie atėjo 4. Na, visi LIKO nariai numojo ranka: girdi, Lietuva yra prakilniausias dėl to, kad toks bendras, kad niekas nega li jo eigai kenkti. Deja, vėliau pačia augščiausia savo galia — pasirodė, kad ne be reikalo, protu. Garbingas yra žmogaus rankų darbas ypač dėl to,

1952 metų rugpjūčio 30 ir 31 dienomis Montrealy, 485 Rachel gatvės salėje dvi dienas intensyviai posėdžiavo Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Taryba.

Tai seniai lauktasis susirinkimas, kuris yra vykdomas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės rėmuose, tačiau kuris Kanadoje turėjo dar vieną aspektą — vienybės. Nes 1949 metų kovo mėnesio Kanados lietuvių Seimo dienomis įvyko skilimas, labai sujudinęs dalį tautiečių, kitą dalį nutūmęs į pesimizmą, trečią — į nesidomėjimą visuomeniniais ir tautiniais reikalais. Todėl Bendruomenės organizavimas Kanadoje turėjo lyg ir dvejopą uždavinį, kurių kiekvienas tačiau buvo labai svarbus. Beje, Seimo pamokos ypatingai ruožavę vilčių nekėlė; sunkios KLB-LOKO veiklos dienos su dažniais kliūtiniais, taip gi nekėlė vilčių entuziastingumo, bet vis dėlto, kai uždavinys buvo teštas, nors ir labai nelengvai, kibirkštėlė vilties buvo. Dabar, kai jau Krašto Tarybos susirinkimas praėjo, vaisius lengviau galima apčiuopti. Bet duokime vietos faktams, kurie patys už save kalba.

Krašto Taryba renkasi.

Kai buvo nusistatyta dėl Krašto Tarybos susirinkimo vietos, KLB-LOK-as susirūpi no pirmosios Krašto Tarybos sesijos organizavimu: nariai pasiskirstė pareigomis ir ėmėsi darbo. Pirmininkei p. Juškevičienei teko atlikti tūli formai lumai dėl leidimų, suorganizuoti posėdžių salės apipavidalinti pirmosios; pp. Girinui ir Andruškevičiui — gauti ir apipavidalinti salę; pp. Mališkai ir Kardeliui išspręsti butų delegatams klausimą; p. Stankūnaitėi teko sunkiausias uždavinys — suorganizuoti po būvimo mitybą ir jos tarnybą. Tačiau, atsiliepus eilei vaišingų ir paslaugių tautiečių, klausimai buvo išspręsti.

Šeštadienį iš ryto (30) būrys tautiečių, prysakys su pirm.

p. Juškevičiene, jau laukė svečių Windsorio stoty. Pasirodė, įvykusi informacinė klaidą, ir teko persikelti į Centrinę stotį, kur svečiai, deja, turėjo apie valandą laiko išlaukti

„Draugas“, 183 nr.

„Bažnyčia paties mirusiųjų deginimo fakto visiškai nesibijo ir anaipol nei kiek nemano, kad tas sukludytų jų kūnų atlyginti. Iš kitos pusės laikraštinkai, ypač naujieji imigrantai, taip pat rodo didelio pasyvumo. Vienas kitas iš buvusių Lietuvos žurnalistų Sąjungos narių matomi nuolatiniiais lietuviškos spaudos bendradarbiais. Kiti nutilo ir, atrodo, juos su žiburiu būtų sunku besurasti. Atrodo, kad, dažnesniu bendradarbiavimų periodinėje spaudoje laikraštinkai jau žymiai prisidėtų prie turinio, o tam tikra dalimi ir lygai pakėlimo.

Spaudos lygių pakelti trukdančią aplinkybę yra ir nesantarmės vadınamojo vidaus politiko.

Jos atgarsiai nuolat nutolę mūsų spaudoje. Gana dažnai tie atgarsiai pasitaiko gana grubaus pobūdžio. Vietoje svarsčius gyvybinius lietuviškosios klausimus, iki šiol dažniausiai ribojamasi grupinio ar net asmeninio pobūdžio išrovkavimais, kurie bandomi su plakti su laisvinimo darbu. Tačiau kovą dėl postų būtų klaidinga vadinti Lietuvos laisvinimo darbu ar bent kokiu į šį darbą įnašu. Čia pragiedrėjimo te galima laukti tik tuo atveju, kai pirmumas bus teikimas lietuviškam reikalui“.

„Tremtis“, 81 nr.

„J. Brazaitis atėjo prie mikrofono ir tarė žodį. Visų pirma jis pasakė, kad, esą, iš dalies reikią jau užmiršti politika, o daugiau rūpintis šalpos

h. Pravedė KLB Tarybos rinkimus,

Sveikinimai.

KLB-LOKas niekam atkierais raštais, oficialiai, nepranešė apie Krašto Tarybos posėdžius ir nieko į juos specialiai nekvietė. Spaudoje buvo paskelbta, kad posėdžiai yra vieši, ir, kas nori, maloniai prašomi atsilankyti ir juos sekėti. Kadangi Krašto Tarybos susirinkimo data ir tiksliai vieta buvo taip pat paskelbta spaudoje, tai, kas turėjo intenciją, galėjo ir sveikinti.

Pirmuoju buvo paskaitytas Krašto Tarybos nario Povilo Liaukevičiaus sveikinimas. Jis apgailestauja, kad dėl pačio jų valymo įkarščio, jis, kaip ūkininkas, negali atvykti. Lin kėdamas Kr. Tarybai darbų sėkmės, vienybės ir darnos, jis pageidauja, kad VLIKe taipgi būtų vieningas susijungimas ir susijungimas su Mažąja Lietuva. Išlaidoms jis pridėjo 5 dol.

Labai gražiai raštu pasveikino Vakarų apygardos atstovai p. Siugždinis ir p. Kantautas, nešgalėję atvykti į posėdžius iš tolimojo Edmontono, Alta.

Gen. Konsulas Kanadoje p. V. Gylys savo sveikinimus perdavė per p. Simonavičių.

Montrealio ALOKO varžū sveikino pirmininkas p. Lapinas.

KLS-gos vardu sveikino pirm. A. Rinkūnas, ta proga pareiškė, kad Kanados Lietuvių Sąjunga nuo šiol likviduojasi.

KLCT vardu sveikino vicėpirm. L. Girinis. Prisiminęs netolimą praeitį, p. Girinis linkėjo nekartoti klaidų, dirbti vieningai, suvažiavimui linkę sėkmės ir Bendruomenę remti ir su ja kooperuoti.

KLB Krašto Tarybos darbai prasidėjo rinkimu komisijū.

Mandatų komisijon išrinkti: inž. Pr. Čeponis, agr. J. Činga ir K. Toliušis.

Rezoliucijų ir sveikinimų komisijon išrinkti: teisin. K. Gri gaitis, inž. A. Šalkauskas ir inž. J. Sližys.

Budžeto komisijon išrinkti: ekonom. V. Meilus, M. Arlauskaitė ir H. Stepataitis.

KLB-LOKO veiklos apyskaita.

Pirmininkės p. P. Juškevičienės pavestas, KLB-LOKO apyskaitą, paruoštą raštu, perskaitė LOKO sekretorius inž. I. Mališka. Seka visas pranešimas:

Laik. KLB Org. Komiteto apyskaitinis pranešimas Pirmosios KLB Tarybos suvažiavimui, 1952 m. rugpjūčio 30 d.

1. Org. Komiteto darbo pradžia.

KLCT ir KLS atstovai, susirinkę 1949 liepos 1 dieną Montrealy, sutarė bendradarbiauti ir remti Kanados Lietuvių Bendruomenės organizavimą, pagal VLIKo paskelbtus Laik. PLB santvarkos nuostatus, ir sudaryti Laik. KLB Org. Komitetą.

Pradžioje Org. K-tas susidėto iš 5 KLCT ir 3 KLS atstovų. Nuo 1949 spalio 28 d. Org. K-to darbuose dalyvavo po vieną atstovą nuo LAS, LKMD-jos, Socialdemokratų Org. ir LK Ateitininkų Sąjungos, o nuo 1951 birželio 22 d. ir nuo MLBD-jos. Org. K-to pirmininkavimas priklausė KLCT, o sekretoriavimas KLS.

2. Org. Komiteto veikla.

Org. Komitetas, vykdydamas savo uždavinį, atliko šiuos darbus:

a. Paruošė KLB Laik. Statutą,

b. Priėmė Org. K-to vidaus tvarkos statutą,

c. Išleido Laik. KLB Apylinkių Org. K-tams sudaryti taisykles,

d. Sudarė laik. liet. registracijos taisykles,

f. Užvedė Kanadoj gyv. lietuvių kartoteką,

g. Suorganizavo ir bendradarbiauja

i. Suvaikė pirmąjį KLB Tarybos suvažiavimą. Šiam darbui atlikti Org. K-tas susirinko 45 kartus posėdžiu.

3. Org. Komiteto palikimas

a. Organizacija: Org. Komiteto veiklos metu susidarė ir veikė 21 KLB apylinkė, būtent: St. Catharines, Delhi, Edmonton, Hamilton, Lethbridge, London, Montreal, Natal, Noranda, Ottawa, Oakville, Rodney, Sudbury, Sault Ste Marie, Toronto, Timmins, Windsor, Welland, Winnipeg, Val d'or ir Vancouver ir Frankford seniūnija. (Iš tikrųjų KLB - LOKas turėjo reikalų tik tai su apylinkių LOKais. J. K.). KL Bendnės Tarybos rinkimuose nedalyvavo: Timmins ir Noranda apylinkės ir Frankford seniūnija; apie jų veiklą neturime žinių nuo 1950 metų.

Nuo š. m. pradžios prie Org. K-to veikia Tremties gimnazijai remti komisija, kurioje Org. K-tas turi savo įgaliotinį ir Canadian Society for the Aid of Eastern European Refugees savo atstovus.

b. Lietuvių Kartoteka: Šiuo metu Kartotekoje yra 5574 reg. kortelės, sutvarkytos alfabeto tvarka. Registraciniai duomenys gauti balsavimų metu nebuvo panaudoti Kartotekos reikalui.

c. Raštinė ir archyvas: Gaunamieji ir siunčiamieji raštai pagal paskirtį suskirstyti į 32 bylas. Kiekvienai KLB Apylinkėi užvesta po vieną bylą, be to, yra dar šios knygos: Protokolų, Kasos, Aplinkraščių, Statutų ir taisyklių, Tautos (Fondo Atstovybės, Susirašinėjimų su įvairiomis organizacijomis, Įvairių raštų, Informacijos ir adresų, Eltos biuletenių ir Kandidatų sąrašų) ir KLB Tarybos rinkimus ir pareiškimų knyga. KLB Tarybos rinkimų balsavimų lapeliai laikomi archyvine medžiaga. Raštinėi priklauso vienas kampinis ir vienas apskritas antspaudai.

4. Pajamos ir išlaidos. Organizaciniame ir paruošiamajam laikotarpyje iki 1952 sausio 1 dienos turėta: pajamų 215,08 dol, išlaidų 160,50 dol. Kasoje š. m. spalio mėn. 1 dieną buvo 48,58 dol. (Rev. K-jos aktas prie protokolo nr. 35). Pajamos kuone išimtinai gautos iš ALOKų už Liet. Reg. korteles, išlaidos — Reg. kortelių atspausdinimas ir raštinė.

Šiais metais iš ALOKų gauti KLB Tarybos rinkimų ir jos pirmojo suvažiavimo pravedimui piniginiai įnašai šia tvarka:

Ottawa	\$ 11,7C
Hamilton	\$ 50,00
Edmonton	\$ 10,00
Winnipeg	\$ 6,00
Welland	\$ 35,40
Lethbridge	\$ 15,00
Windsor	\$ 25,00
Sudbury	\$ 31,20
Delhi	\$ 20,00
Toronto	\$ 200,00
St. Catharines	\$ 25,50
Natal	\$ 3,00
Val d'Or	\$ 5,00
Oakville	\$ 5,00
Rodney	\$ 20,00
Montreal	\$ 20,00

ALOKų piniginiai įnašai šiais metais sudaro 483,30 dol. KLB Tarybos rinkimų pravedimui ir raštinėi išleista 200,16 dol. Kasoje š. m. rugpjūčio mėn. 30 d. yra: 331,72 dol. (Revizijos K-jos aktas prie protokolo nr. 45). Galutinis kasos stovis bus praneštas suba lansavus šio suvažiavimo išlaidas ir pajamas. Org. Komitetas neįsigijo jokio turto, taipgi ir skolų.

Montreal, 1952 rugp. 30 d.

P. Juškevičienė, Laik. KLB OK Pirmininkas.

I. Mališka, Sekretorius.

(Draugas, 1952)

Ką rašo kiti

APIE LAVONŲ DEGINIMĄ.

„Bažnyčia paties mirusiųjų deginimo fakto visiškai nesibijo ir anaipol nei kiek nemano, kad tas sukludytų jų kūnų atlyginti. Iš kitos pusės laikraštinkai, ypač naujieji imigrantai, taip pat rodo didelio pasyvumo. Vienas kitas iš buvusių Lietuvos žurnalistų Sąjungos narių matomi nuolatiniiais lietuviškos spaudos bendradarbiais. Kiti nutilo ir, atrodo, juos su žiburiu būtų sunku besurasti. Atrodo, kad, dažnesniu bendradarbiavimų periodinėje spaudoje laikraštinkai jau žymiai prisidėtų prie turinio, o tam tikra dalimi ir lygai pakėlimo.

Spaudos lygių pakelti trukdančią aplinkybę yra ir nesantarmės vadınamojo vidaus politiko.

Jos atgarsiai nuolat nutolę mūsų spaudoje. Gana dažnai tie atgarsiai pasitaiko gana grubaus pobūdžio. Vietoje svarsčius gyvybinius lietuviškosios klausimus, iki šiol dažniausiai ribojamasi grupinio ar net asmeninio pobūdžio išrovkavimais, kurie bandomi su plakti su laisvinimo darbu. Tačiau kovą dėl postų būtų klaidinga vadinti Lietuvos laisvinimo darbu ar bent kokiu į šį darbą įnašu. Čia pragiedrėjimo te galima laukti tik tuo atveju, kai pirmumas bus teikimas lietuviškam reikalui“.

„Tremtis“, 81 nr.

„J. Brazaitis atėjo prie mikrofono ir tarė žodį. Visų pirma jis pasakė, kad, esą, iš dalies reikią jau užmiršti politika, o daugiau rūpintis šalpos

„Draugas“, 187 nr.

„Iševijoje lietuviškos spaudos lygiui kiti trukdančiu veiksmu, be abejo, yra ir gausumas ir per jį susmulkėjimas

Ugdyti tautos mąstymo galią ir jo laisvę nuo įvairių atsitiktinių įtakų ar jaudinančių su gestijų, tai yra nemažiau, negu tautos nepriklausomybę ugdyti. Tik tada tauta yra tikrai nepriklausoma, kada ji tokia yra ne vien istoriškai, bet ir iš vidiniai“.

Idomu, jeigu „Draugas“ pasisako už mąstymo laisvę, tai kaip jis vertina vad. index librorum prohibitorum? Ar tai

„Mąstymas yra vienas iš prakilniausias žmogaus darbų. Jis yra prakilniausias dėl to, kad mąstydamas žmogus veikia su li jo eigai kenkti. Deja, vėliau pačia augščiausia savo galia — pasirodė, kad ne be reikalo, protu. Garbingas yra žmogaus rankų darbas ypač dėl to,

„Mąstymas yra vienas iš prakilniausias žmogaus darbų. Jis yra prakilniausias dėl to, kad mąstydamas žmogus veikia su li jo eigai kenkti. Deja, vėliau pačia augščiausia savo galia — pasirodė, kad ne be reikalo, protu. Garbingas yra žmogaus rankų darbas ypač dėl to,

„Mąstymas yra vienas iš prakilniausias žmogaus darbų. Jis yra prakilniausias dėl to, kad mąstydamas žmogus veikia su li jo eigai kenkti. Deja, vėliau pačia augščiausia savo galia — pasirodė, kad ne be reikalo, protu. Garbingas yra žmogaus rankų darbas ypač dėl to,

„Mąstymas yra vienas iš prakilniausias žmogaus darbų. Jis yra prakilniausias dėl to, kad mąstydamas žmogus veikia su li jo eigai kenkti. Deja, vėliau pačia augščiausia savo galia — pasirodė, kad ne be reikalo, protu. Garbingas yra žmogaus rankų darbas ypač dėl to,

Kanados Lietuvių Bendruomenės Krašto Tarybos nutarimai

Mes, Kanados Lietuvių Bendruomenės atstovai, susirinkę iš plačiųjų šios šalies pirtų į pirmąjį Kanados LB Tarybos suvažiavimą Montrealyje, Kanadoje, 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dienomis, kreipiamės į jus, broliai ir seserys, plačiame pasaulyje.

Mes siunčiame Jums nuširdžiausius ir laisvės ilgesiu persunktus linkėjimus. Mes ypatingai kreipiamės savo mintis į brolius ir seses, kenčiančius brutalaus okupanto priešaudą pavergtoje Tėvynėje, lenkiami galvas prieš Tėvynės miškų glūdumoje kovojančius savo tautos herojus — partizanus ir tyliai susikaupiamie ties kapais didvyrių, kurie kritę ne lygioj kovoj dėl Tėvynės laisvės. Kartu su dideliu skausmu prisimename Sibiro išstrėmimo nešančius negirdėto vargo ir kančių našta savos tautos kankinius — tremtinius, kurie yra išstremti už meilę Tėvų žemei, už meilę tiesai, už meilę tėvų tikėjimui.

Mūsų sąlygos, palyginus su anų sąlygomis, yra gražiausių galimybių pilnos, todėl ir mūsų darbas bei veikla turi būti plati ir šakota. O tą didį ir kilnų darbą galėsime sėkmingai dirbti tik tada, kuomet būsime vieningi, susikaupę ir ryžtingi.

Akivaizdoje savo pavergto krašto ir naikinamos tautos, koncentruojasi mūsų dėmesys į didelę ir vieningą kovą dėl mūsų Tėvynės laisvės.

SVEIKINIMAI

Poniui Ministeriui Pirmininkui St. Laurent, Ottawoje

Kanados lietuvių bendruomenės Taryba, atstovaudama 20.000 šio krašto lietuvių, savo suvažiavimo, kuris įvyko rugpjūčio 30 ir 31 d. Montrealyje, proga, sveikina Jus, Pone Ministeri Pirmininke, kartu dėkodama Jums, Vyriausybei ir visiems krašto gyventojams už palankumą, globą ir pagalbą, kurią patyrė ir dabar patiria atvyksta į Kanadą lietuviai. Ypatingai mes dėkojame

už priglaudimą Antro karo pasėkoje atsiradusius tremtinius. Dabartinė Sovietų Rusijos okupacija, palietusi Lietuvą 1944 m. ir tebesitęsianti iki šio laiko, išbloškė apie 70.000 lietuvių iš gimtojo krašto. 10.000 tremtinių rado pastogę, darbą ir duonos Kanadoje, kur nebebręšo trėmimai, areštai, kalėjimai, koncentracijos stovyklos.

Suvažiavimas dėkoja visų lietuvių vardu Vyriausybei ir parlamentui už ratifikavimą Genocido konvencijos ir prašo pagerinti ratifikavimo dokumentų deponavimą Jungtinės Tautosose. Koks baisus Genocidas šiuo metu vyksta Lietuvoje, galite, P. Ministeri Pirmininke, spręsti iš to, kad per 8 okupacijos metus lietuvių tauta neteko apie 30 procentų savo narį.

Kanados lietuviai visados bus ištikimi savo naujai tėvynei, remis visas Vyriausybės pastangas bevedant kraštą į dar didesnę ateitį, saugos demokratine santvarka ir jos laisves.

Priimkite, Pone Ministeri

Jaunas vokiečiai pasakoja:

„Kai mano tėvai Karaliaučiuje mirė badu ir giltinė vis dažniau ėmė žvelgti man į akis, nutariau ir aš pasekti kitų vokiečių pėdomis — eiti Lietuvos išsigelbėjimo jėskoti.

Nors tūkstantai mūsų tautiečių buvo užplūdę Lietuvą, o milijonai rusų ją plėšė ir teriojo, nei vienas lietuvis neišleido mūsų be duonos kėsnio.

Po ilgo bastymosi, atsėdėčiau Gegužynės kaime, netoli Kėdainių. Čia pas vieną ūkininką radau prieglaudą ir darbą. Nors už vokiečių priglaudimą lietuviui ūkininkui grėse kalėjimas, jis neišsigando bausmės ir mane laikė kaip tikrą savo sūnų.

Mano šeimininkas turėjo 8 ha žemės, bet netrukus buvo priverstas stoti kolchozan.

Apie tą „savanorišką“ stojimą buvo pranešta su didele

je aptarnaujamos vieno žmogaus.

Pralėkęs ir pasukęs į šiaurės vakarus 17 milijų atstume nuo Winnipeg, atsėduriu prie gražių vartų su šalia pastatyta judėjimo ženkle „Stop“, kur pro langelį iškišta žmogaus galva pareikalauja vieno kvoderio už vienkartinį mašinos pravažiavimą. Pasirodo, tai buvo vartai į Manitobos gražiausią ir švariausią vasarvietę, vardu clear Lake ir didžiulį valstybinį Kanados visų rūšių žvėrių rezervatą, vadina ma Riding Mountain National Park.

Keletas žodžių skaitytojui apie šią vietovę. Čia yra viena gražiausių Manitobos, va sarojimo vietovių su parku, apimanti 1148 kvadratinės mylios. Parkas yra vienoje iš aukščiausių Manitobos provincijos vietų savo kalnuotumu su daranti gražią kontrastą su platiomis apylinkės lygumomis ir nusagstytas krikštolo švarumo ežerais, kurių vienas nau domiamas vasarvietės paplūdimiu. Visas parkas sudaro natūralias gyvenimo sąlygas visų rūšių laukiniams gyviesiems — briedžiams, elniams, stirnoms, meškoms, bebrams ir kitams, kurių skaičiai siekia tūkstantčius. Ten galima užtikti liūdną faktą kultūrinio atžvilgiu, kad gražiausi ir ryškiausi iš viso miesto namai yra teismo ir su tuo pačiu pastatu sujungti mūriniai kalėjimo namai.

Už Dauphin toliau važiuojant į šiaurę, miesteliai retėja ir mažėja. Paskutiniu prieš laukinę šiaurę punktu pasiekiamas Swan River kryžkelių miestelis. Jame tenka apsirūpinti save ir mašiną tolimesnei

ATSISAUKIMAS Į PASAULIO LIETUVIUS

Pirmininke, mūsų nuširdžios pagarbos pareiškima.

Vyriausiajam Lietuvos Išlaisvinimo Komitetui

Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmasis suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dd. Montrealyje, Kanadoje, sveikina Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą, linkėdamas ir toliau neuilstamai kovoti Lietuvos išlaisvinimui. Kanados lietuviai šią kovą rėmė ir remis visomis išgalėmis.

Amerikos Lietuvių Tarybai

Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmasis suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dd. Montrealyje, Kanadoje, sveikina Amerikos Lietuvių Tarybą, linkėdamas ir toliau neuilstamai kovoti Lietuvos išlaisvinimui.

Liet. diplomatomas ir konsulams

L. D. Šefui min. Lozoraičiui, min. Žadeikiui Vašingto-

pumpa: visi ūkininkai milicijos buvo prievarta suvaryti aikštėn ir, muzikai grojant maršus, kiekvienam buvo kišamas lapas pasirašyti. Jei kas nepasirašė, komunistų buvo pasveikintas „gražiais komplimentais“ ir pažadais netrukus išvežti ten, kur gyvena meškos“, atseit, Sibiran. Tačiau, atsirado tokių, kurie grąšiniimų nepabūgo ir „savanoriško“ sutikimo, stoti kolchozan nepasirašė.

Partizanai, kurių Lietuvoje yra labai daug, visokiais būdais trukdo rusams įvesti savo „tvarką“. Aršesnių komunistų kaimuose iš viso nesutiks, o jei iš kur nors ir atvyks ta, tuojau partizanų būna sulikviduojamas.

1950 m. vasarą partizanai atvyko Laužuovos sovchozan ir išsivarė iš ten visus gyvulius, paėmė vežimus ir išvežė visus

150 milijų negyvenamų vietovių miškuotai kelienei. Prieš pasiekiant Swan River miestelį, teko pralenkti daugiau tuaktorių negu automobilių ir viena gražiai pasirėdžiusia, besišypsanti, stipraus sudėjimo, gracinga traktoristė. Tai greičiausiai „kaimo liktarnė“, atostogų proga jodinėjanti mechanišką arklį.

Tarp Swan River ir The Pas kelių valandų automobilio kelionė iš abiejų kelio pusių dengiama natūralių miškų, ežerų ir pelkių, sudarytų nuobodoką keliavimą, jei ne briedžių, laukinių žąsų, gulbių ir kitos gyvūnijos malonūs, netikėti pasirodymai. Jų čia yra daugybė ir jie saugūs natūraliuose šimtus mylių besitęsiančiuose be mažiausio civilizacijos ženklo miškuose ir pelkėse.

Pravažiavus The Pas ir pasiekus 40 mylių prieš Flin Flon turistinę vietovę Oranbery Portage, mano demesį atkreipė didelis, apie 20 pėdų nuo kelio visokių rūšių žvėrių kailiais ir ragais apkabintas namukas. Tik spėjus pristabdyti mašiną, pasiveria vielų tinklo durys ir išlindęs simpatiškas, antros jaunystės žmogelis, lyg senas pažįstamas ir bičiulis kviečia užėiti į vidų. Prieš įeidamas į trobelę, pakartotinai raginamas šeimintora, paspaudžiu porą kartų foto aparato knipsą paslaptį jam šiaurės namelio vazdui pa imti.

Logu namelio vidus, gero garažo dydžio, lyg muziejus išdekoruotas žvėrių kailiais, ragais, nagais, dantimis, galvų kaulais, žuvų ir paukščių iškamšomis ir įvairiausiomis gyvių ir indėnų foto nuotraukomis. Nespėjus patiekti jam klausimų, malonusis šeimintoras automatiškai apiberia paaiškinimų ir žinių seriją, kad jis tris kartus dviračiu ir vieną kartą pritaikytu mažu sunk

nuose ir keli geriausio pasiekimo Jūs kitiems darbu.

PADEKOS

KLB Laikinajam Organizaciniam Komitetui Montrealyje

Pirmasis KLB Tarybos suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dienomis Montrealyje, Kanadoje, sveikina Tamstą linkėdamas ir toliau neuilstamai dirbti ir kovoti Lietuvos išlaisvinimui. Kanados lietuviai šį darbą ir kovą rėmė ir remis visomis išgalėmis.

BALFui

Kanados Lietuvių Bendruomenės Tarybos pirmasis suvažiavimas, įvykęs 1952 m. rugpjūčio mėn. 30 ir 31 dienomis Montrealyje, Kanadoje, sveikina Jus, dėkoja už paramą, kurią tremtiniai gavo ir tebegau na Europoje ir kituose žemy-

Su jais kartu didvyriškai žuvo ir partizano motina.

(Iš PLB Vok. kr. v-bos inf.).

Laiškai pagal įsakymus.

Vieno Vilniaus fabriko partijos komitetas ėmė skatinti darbininkus, kad rašytų laiškus savo giminėms į Jungtines Amerikos Valstybes. Darbininkai aiškino, kad jeigu ir turėjo ten gminių, tai dabar ne bežino adresų. Daugumas iš tikrųjų jų nebežino, o be to, vengia patekti ir į pinkles.

Tada iš rajkomo atvyko rusė inžinierė ir politinių seunitarų vedėja Šupovskaja ir ilau sinėjo tiktai, kas turi gminių Amerikoje, nesvarbu, ar žino Amerikoje gyvenančių gminių vardus, pavardes, tuos adresus, kuriuos anksčiau žinijo, o jei ir to nežino, tai bent kada jie į Ameriką išvyko. Žadėjo adresus surasti.

vežimiu perkeliavęs skersai Kanadą, kad visi čia esantieji surinį Flin Flono miestą išgirdau netikėtai pagavęs automobiliję veikiančiu radijo aparatu šio miesto 1000 vatų radijais stoties transliacijas. Ar vykęs patiriu, kad dėl nenustruktamų akmenų kalnuoty uoly, visi namai neturi žemėje iškastų rūšių, kanalizacijos vamzdžiai praversti uolų paviršiume su izoliacinėmis medžiagų priedanga prieš žiemos šalčius, gatvės daugumoje kreivos ir kalnuotos, kaip ir visos miestelis. Prieš vos dvidešimt su viršum metų, laukinė miškuota uolų ir raistų vietovė, žemės turtų jėškotojams suradus tame rajone cinko, vario ir aukso komercinius kiekius, šiandieną priskaito iki 14.000 gyventojų su dviem moderniom liginėm, septyniomis mokyklomis ir puikiausia kolegiate institutu, turi 7 bažnyčias, vaikų ir suaugusiųjų klinika, radijo stotį, dienraštį, sporto klubus ir kitus miesto privalumus. Šalia savo pagrindinės kasyklų pramonės, Flin Flonas turi nemažą pajamas iš žvejybos, siekiančias iki 3 ir pusės milijono per metus, miško arti vieno milijono ir laukinių žvėrių kailių, taip pat arti vieno milijono per metus. Flin Flono miesto pavadinimas kildes iš novelės „The Sunles City“ Joseph Flintabatty Flonatin pavardės, keturių aukso jėškotojų, atradusių toje vietovėje aukšą ir pavadinusių savo at radimo antspaudo vieta Flin Flon vardu. Būdinga, kad miestas, stovėdamas ant Manitobos ir Saskatchewano sienos, turi dviejų provincijų administraciją, dalis priklausanti Manitobai — Manitobos ir dalis Saskatchewanui — Saskatchewano.

Toliau į šiaurę tęsiasi baltųjų nebegyvenami rajonai su visais šiauriniiais požymiais.

Jurgis Januška.

Registracijos reikalu

KLB Tarybos pirmasis suvažiavimas iškeltą mintį organizuoti savitarpio kredito draugijas KLB rėmuose ir labai aktualia ir naudinga tiek atskiriems bendruomenės nariams, tiek visai bendruomenei, pritaria jų steigimui ir prašo Kr. Valdybą eiti prie jų organizavimo.

Savitarpio kreditų draugijų reikalu.

Registacijos reikalu

KLB Tarybos pirmasis suvažiavimas paveda KLB Krašto Valdybai išsiaiškinti galimybes ir, jei tai pasirodys įmanoma, užregistruoti KL Bendruomenę Kanados federalinėse tikrųjų jų nebežino, o be to, vengia patekti ir į pinkles.

Registacijos reikalu

lauskaitei ir visiems atstovybės nariams nuširdžią padėką ir prašo sudarytuosius KLB organus teikti atstovybei visokeriopos paramos, o visus KLB narius kviečia jautriai atsiliepti į šį didelį mūsų visos tautos reikalą.

NUTARIMAI

Centro Laikinojo Organizacinio Komiteto likvidavimas

Pagal suvažiavimo priimtą statutą išrinkus KLB Bendruomenės Krašto Valdybą, Kanados Lietuvių Bendruomenės Laikinasis Organizacinis Komitetas tuo pačiu likviduojamas ir perduoda bylas, turta bei kitokią medžiagą KLB Krašto Valdybai.

Apylinkių LOKų likvidavimas

Suvažiavimui priėmus KLB Krašto statutą, apylinkių Laik. Organizaciniai Komitetai vykdo KLB Apylinkių Valdybų rinkimus pagal šį statutą. Apylinkių Valdybų rinkimų taisyklės, jeigu tokios būtų reikalingos, išleidžia Krašto Valdyba. Krašto Valdyba taip pat yra Apylinkių Valdybų rinkimo vyriausioji apeliacinė institucija, kurios sprendimas tuo reikalu yra galutinis.

Tautos Fondo Atstovybei Kanadoje

Pirmasis KLB Krašto Tarybos suvažiavimas, išsklausęs TF Atstovybės Kanadoje pirmininkės p. Arlauskaitės pranešimo, konstatuoja, kad tautos laisvės kovai žymi piniginė parama suteikta iš Kanados lietuvių daugiausia Atstovybės, o ypatingai jos nuolatinės pirmininkės darbu. Suvažiavimas reiškia pirmininkei p. Ar

Su jais kartu didvyriškai žuvo ir partizano motina.

(Iš PLB Vok. kr. v-bos inf.).

Laiškai pagal įsakymus.

Vieno Vilniaus fabriko partijos komitetas ėmė skatinti darbininkus, kad rašytų laiškus savo giminėms į Jungtines Amerikos Valstybes. Darbininkai aiškino, kad jeigu ir turėjo ten gminių, tai dabar ne bežino adresų. Daugumas iš tikrųjų jų nebežino, o be to, vengia patekti ir į pinkles.

Tada iš rajkomo atvyko rusė inžinierė ir politinių seunitarų vedėja Šupovskaja ir ilau sinėjo tiktai, kas turi gminių Amerikoje, nesvarbu, ar žino Amerikoje gyvenančių gminių vardus, pavardes, tuos adresus, kuriuos anksčiau žinijo, o jei ir to nežino, tai bent kada jie į Ameriką išvyko. Žadėjo adresus surasti.

vežimiu perkeliavęs skersai Kanadą, kad visi čia esantieji surinį Flin Flono miestą išgirdau netikėtai pagavęs automobiliję veikiančiu radijo aparatu šio miesto 1000 vatų radijais stoties transliacijas. Ar vykęs patiriu, kad dėl nenustruktamų akmenų kalnuoty uoly, visi namai neturi žemėje iškastų rūšių, kanalizacijos vamzdžiai praversti uolų paviršiume su izoliacinėmis medžiagų priedanga prieš žiemos šalčius, gatvės daugumoje kreivos ir kalnuotos, kaip ir visos miestelis. Prieš vos dvidešimt su viršum metų, laukinė miškuota uolų ir raistų vietovė, žemės turtų jėškotojams suradus tame rajone cinko, vario ir aukso komercinius kiekius, šiandieną priskaito iki 14.000 gyventojų su dviem moderniom liginėm, septyniomis mokyklomis ir puikiausia kolegiate institutu, turi 7 bažnyčias, vaikų ir suaugusiųjų klinika, radijo stotį, dienraštį, sporto klubus ir kitus miesto privalumus. Šalia savo pagrindinės kasyklų pramonės, Flin Flonas turi nemažą pajamas iš žvejybos, siekiančias iki 3 ir pusės milijono per metus, miško arti vieno milijono ir laukinių žvėrių kailių, taip pat arti vieno milijono per metus. Flin Flono miesto pavadinimas kildes iš novelės „The Sunles City“ Joseph Flintabatty Flonatin pavardės, keturių aukso jėškotojų, atradusių toje vietovėje aukšą ir pavadinusių savo at radimo antspaudo vieta Flin Flon vardu. Būdinga, kad miestas, stovėdamas ant Manitobos ir Saskatchewano sienos, turi dviejų provincijų administraciją, dalis priklausanti Manitobai — Manitobos ir dalis Saskatchewanui — Saskatchewano.

Toliau į šiaurę tęsiasi baltųjų nebegyvenami rajonai su visais šiauriniiais požymiais.

Jurgis Januška.

Registracijos reikalu

KLB Tarybos pirmasis suvažiavimas paveda KLB Krašto Valdybai išsiaiškinti galimybes ir, jei tai pasirodys įmanoma, užregistruoti KL Bendruomenę Kanados federalinėse tikrųjų jų nebežino, o be to, vengia patekti ir į pinkles.

Savitarpio kreditų draugijų reikalu.

Registacijos reikalu

KLB Tarybos pirmasis suvažiavimas paveda KLB Krašto Valdybai išsiaiškinti galimybes ir, jei tai pasirodys įmanoma, užregistruoti KL Bendruomenę Kanados federalinėse tikrųjų jų nebežino, o be to, vengia patekti ir į pinkles.

Registacijos reikalu

„Saulės laikrodžiai“.

RAŠO VYT. A. JONYNAS.

2. * * *
 Skaitytoją kažkaip iš karto klaidina tas neįprastas, fragmentinis „S. L.“ padrikumas, konstatuojamas net formaliniame eilėraščių paskirstyme į skyrius. Nesurikiuoti jie nei pagal chronologinę „įkvėpimo kreivę“ (datos nežymimos), nei rišami jie į gubas nei pagal va doveliška — tematinus gamtos, meilės ar vėl kokius motyvus. Išskyrus „Vaikystę“ bei „Kaimų“ (Zemės Atokaitoje) ciklus, jie kažkaip draikosi išsibarstę, tarsi eskyzai tai lininko atelje. Ypatinai tas išpūdis ryškiai jaučiamas pirmame rinkinio skyriuje, kurio eilėraščiai skiriasi tarpusavy net stilistiniu traktavimu.
 Gal būt šita aplinkybė, kad Nagio kūryboj glūdintis nerimas ir nesutildimas savy ne išsidestiluoja į kompiliacinį savo pasaulėjautos deklaravimą ir bus pastūmėjęs kai kuriuos kritikus praminti lyriką „nuotaikiniu poetu“ ar net ga biu „improvizatorium“ su visu to termino ribotumu. Ypatinai bus, atrodo, jį pamėgę tiek intelektualinio prado poezijoj propaguojant, tiek formalinių „plonybių“ bei klasikinės eilėdaros tradicijos saugotojai. Ir pirmieji, atrodo, bus teisūs, bent ta prasme, kad Nagys iš tikrųjų pasirinko kelią kalbėti į skaitytoją ne raizgių pusiau traktatiniu žargonu, bet impulsyviai gyvo ir plastiškai raiškaus poetinio vaizdo pagalba. Ir rinkinio padrikumas pamazū ima blukti, kai tuose nervin gai ir drąsiai atliktuose eskyzuose, kurie sudėti „S. L.“ lan kan, skaitytojo akis ima žiūrėti ti apmatus kažkokios plačios vitražinės kompozicijos.
 * * *
 Paralėlė su plastiniu menu peršasi dar įkyriau, prisimuams jog jau „Lapkričio Naktys“ ne vienas recenzentas buvo žiūrėjęs „grafikos poezijoje“ efektą. Jei „S. L.“ Nagys at rodo atsisakę kontrastinės šviesos ir atšėšelių harmonijos jieškojimo, tai visvien giminin gumas su tapyba nesunkiai ga li būti žiūrimas. Ne vien dėl prednuomnuojančio optinių vaizdų elemento, bet ir dėl sąmoningos autoriaus pastangos išreikšti savo santykį su pa saulio tikrove vientisiniu vaiz du. Kaip dailininko asmenybė pasireiškia spalvų harmonija bei kompozicijos aiškumu, taip eilėraščių turi išsakyti poeto emociją sukurto vaizdo piaz dančiu raiškumu. Ir „S. L.“ Nagys įrodo, kad sąmoningai elimiuodamas asmeniško gaidą, netgi atsisakydamas kai kurių motyvų, kurie dar buvo praskambėję „Lapkričio Nak-

ty“ rinkiny (meilės ir religi niai motyvai), atiduodamas žo dį pačiam eilėraščiui, jis pasie tia tikrąsias kūrybines aukštu mas.
 Imkim sakysim grynai asme nišką ir intymią nostalgijos emociją ir konstatuokim, kaip kompoziciškai tobulai ir 'ne sentimentalai ji praskamba „Mažajam Uosto Svitury“ (psl. 26). Arba kitas pavyz dys „kaip grynai intymus ir protu nerealizuojamas šiuropu lys gali būti išreikštas be ape liavimo į trankią retoriką. Tai vizionieriškas „Agonijos“ (psl. 21) vaizdas. Įkvėptas jis, rodosi paprasto prisimini mo kokios nors naktigonės, ar epizodo bėgant iš Lietuvos. Bet kaip sugestyviai ritinėis pa skutinio posmo moduliacija iš šaukia skaitytojui tą liguistą gresmės, nežinios ir rytdienos baimės kompleksą, kurį auto riuo vadina agonija. Panašiai išpūdi sukelia ir „Sešėlių Ka ralystėn“ (psl. 2) eilėraščių, kur elegiškas žmogaus susitai kymas su mirtim, taip sunkiai išsprendžiamas literatūroj, iš radinai Nagio išreikštas rit mo alternavimu ir priebalsės spalvos pabrėžimu.
 Iškelimas šio forminio „S. L.“ eilėraščių išbaigtumo, ne turėtų suklaidinti skaitytojo ta prasme, kad jis rinkinyje žiū rėtų vis augantį autoriaus vir tuožiškumą eilėdaros techniko je. Zinia, tolygus konstatavi mas pradžiugins ne vieną, lau kiantį kada gi poetas pasuks į uždardos formos poeziją. Ta čiau Nagiui formos rūpestis anaipol nėra pirminis, kaip nėra pirmuoju uždaviniu jam tais, tapybines kompozicijas primenančiais vaizdais, išsaky ti trumpalaikes emocijas. Tie sa, asmeninė intonacija, ypatin gai tas mūsų lyrikoje išskero jęs „depaysement“ ilgesys sa vos aplinkos motyvas dar ge rokai eksploatuojamas pirma me rinkinio skyriuje. Bet to lydžio „S. L.“ prasmelkia gam tos motyvas. Peizažinės kom pozicijos, kuriose Nagys impre sionisto įkarščiu nesiliauja in terpretavęs supančios tikrovės daugiaveidę didybę, sudaro di desnę dalį rinkinio ailerščių. Ir toks jų gausumas gal būt dar patvirtintų Nagiui skiria mo „nuotaikiniu poetu“ titulo tinkamumą, jei ne specifiš kai savitas tų akvarėlių „per penkias minutes“ ir didesnių drobių charakteris. Pakanka tik stabtelėti ties tokiom kom pozicijom, kaip „Lūtyus skan dina žemė“ (psl. 63) ar „Ru denio Laužai“ (psl. 25), kad net tas sausiai skambantis kom pozicijų pavadinimas neįtikin tų mūsų, jog čia tesama vien sekmdieninio dailininko fik-

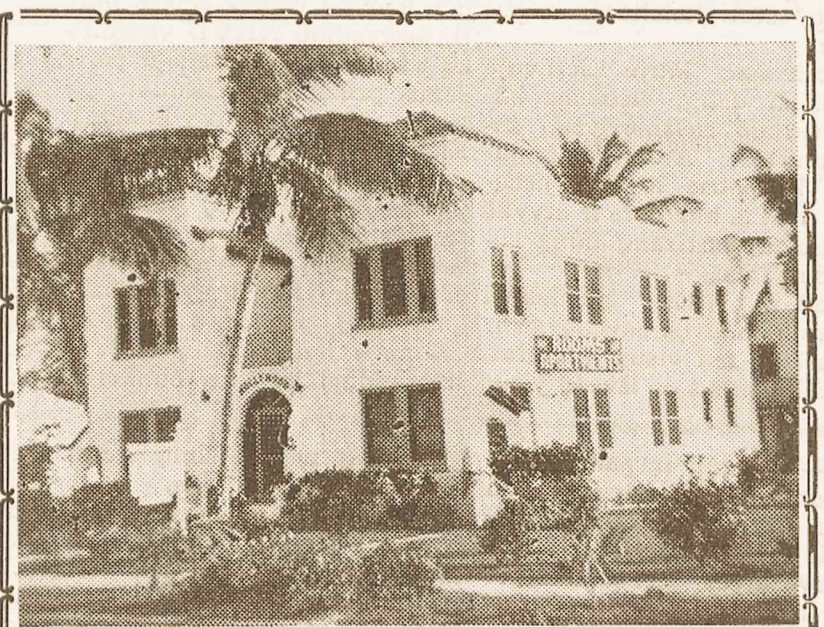
savimas gamtos grožio. Prie šingai, iš jų pulsuoja kažkokia vizionieriška jėga, liūdi janti apie autoriaus jieškojimą pei zaže nesuprantamos mistinės prasmės. Šis haliucinacinis po eto „žemės paveikslas“ aspek tas ryškios ypatingai „Zemės Atokaitoj“ skyriuj, kur skaito tojas betarpiškai įsitikina, kad poeto meilė tikrovei yra tokia stipri jog peizažą jis bando iš reikšti neišreiškiamumą „Kai mai išėina“ (psl. 73). Kokių kinematografišku kadru judru mu banlios tikrovės reginį pa keičia patetiškas vizijos žaidz ras ypatingai lengvai suseka mas vertikaloj „Medžiai atei na“ kompozicijoje. Dar ryš kiau iškiltų šio eilėraščio regė jiškas intensyvumas, jei mes jį palygintumėm, sakysim, su analoginės tematikos pavasario stichiją vaizduojančiu H. Radausko eilėraščiu „Kaštanas pradeda žydėti“. Nes tas su gretinimas ne tik užakcentuo tų poeto romnatišką, egzaltuo tų žemės meilę, bet ir dviejų kūrybinių polių kibirkšties tvykstelėjimu nušviestų Na gio giesmės patoso priežastį.
 Daugiau bus.
PERSITVARKĖ „MŪSŲ PASTOGĖ“.
 Australijoje dabar eina du laikraščiai: „Australijos Lietu vis“ ir „Mūsų Pastogė“.
 Ilgoką laiką vyko derybos dėl „Mūsų Pastogės“, kurios li cenciją turėjo p. Bauža. Da bar šį laikraštį perėmė Austr alijos Lietuvių Bendruomenė, kuri redaktoriumi pakvietė bu vosį „Mūsų Pastogės“ redak torių Juozą Žukauską, o pata riamojon komisijon — Pulgį Andriųšį, Vincą Kazoką ir Jur gį Kalakauską.

Moksio-technikos naujienos

NAUJAS BŪDAS PRIILI TUOTI STIKLĄ PRIE METALO

General Electric Bendrovė išvystė būdą prilituoti stiklą prie metalo. Pats ryšis yra stipresnis už stiklą. Tas pats metodas gali būti pavartotas metalo prilitavimui prie kerami niųjų gaminių bei anglies.
 Stiklo ir metalo atitinkami susilietimo paviršiai prieš lita vimą nudažomi plonu titano hidrokside sluogsniu ir ant abiejų pateptų paviršių užde dama litavimo medžiaga. Pa viršiai suliečiami ir kaitinami tuštumoje. Kai temperatūra pasiekia 900 l. F., titano hidrok side suskyla. Tas verčia suskystėjusią litavimo medžia gą prilipti prie nudažytų stik lo ir metalo paviršių.
 Vartojant minkštų metalų litavimo medžiagą, galima staigiai pakelti temperatūrą be pavojaus stiklui suskilti.
KVAPŲ ŠALINIMAS ELEKTRINIŲ BŪDU
 Westinhouse bendrovė skel bia naujus patobulinius kvapa m pašalinati elektriniu būdu. Jau 1945 m. buvo šios bendro vės išleista apyvarton elektros lemputė, šalinanti ozono pagal ba kvapus. Lemputė spindu liudavo ultravioletinius spindu lius, kurie deguonį ionizuo davo paversdami ozonu, šis gi, oksiduodavo ore esančių kvap ū molekules.
 Naujoji lempa, apie 3 kartus pajėgesnė ionizuoti ją supan tį orą, vadinama „Odorout“ vardu, yra 3,5 wato, 12 voltų ir apskaičiuota 6 mėnesių 24 val. per parą naudojimui. Tin ka naudoti 110 voltų kint. sro-

lingiausi aparatai davė spindu lius 20 milijonų voltų.
 Šis naujas aparatas bus pa naudojamas vėžio ligai tirti. Spėjama, kad galingesni spin duliai gali duoti keresnius rez ultatus gydant Gilesnes vėžio žaidzas.
 16 tonų aparatas su pastatu kainavo pusę milijono dol.
ADOMAS IR JIEVA BUVĖ JUODUKAI.
 Dr. M. D. Jeffreys, antro pologijos profesorius Witwa tersrand universiteto, teigia, kad pirmutiniai žmonės atsir a de centralinėje Afrikoje, ir tie žmonės — Adomas su Jieva, esą buvę juodi ir nelabai pa trauklūs išvaizdos. Tik jų ai niai, slinkdami į šiaurę, laips niškai „išbaltėjo“.
 Jeigu ištikro taip būtų, kaip čia sakoma, tai daug kas reik tų pakeisti mūsų tradicinėje są vokoje apie žmogų.
ATRASTAS PRIEŠISTORI NIŲ LAIKŲ ROPLIŲ SKELETAS.
 Skeletas didelio jūrų gyvul io, aprūpinto kojomis, dideliais dantimis ir trumpa ap valia uodega iš priešistorinių laikų roplių, siekiančių 65 mi lionus metų, buvo atrastas pie tinėje Manitobos dalyje netoli Thornhill. Geologų pareiški mu, minimas gyvulus priklauso plesiosaurų giminei. 17 pė dų ilgio skeletas rastas apie 8 pėdų gilumoje, kelias inčias aukščiau betoninio sluogsnio. Geologai tęsia jieškojimus milžiniško mosasauro, gyve nusio prieš 65 milijonus metų, kada Manitoba buvo didelė jū ra.
 J. J.
NAIKINAMASIS GINKLAS
 Tiekimo ministerijos žurnale praneša apie naują baisų naikina mą ginklą. Tai yra dujos, nuo kurių mirtis seka tučiuo jau.
 Zymaus chemiko Sir Harry Gardnerio straipsnyje sakoma: „Šios dujos, kurias pajusti vi siškai neįmanoma, lengvai sklinda ore ir patenka į žmo gaus organizmą. Pakanka įkvėpti šių dujų arba paragat ti tomis dujomis užnuodytą maistą arba vandenį, tai mirtis atenia per kelias sekundes“.
TELEVIZIJOS ĮVAIRENYBĖS
 — Karo laivynas po trijų metų bandymų pradėjo naudo ti povandenines televizijos ka meras, kuriomis aprūpina narus, jiems leidžiantis giliai po vandeniu. Tuo būdu povande ninis stebėjimas įmanomas ir vandens paviršiuje.
 — Atominių bombų bandy du mai Nevadoje parodė, kad po kiekvieno sprogdinimo apie 24 val. toje apylinkėje televizijos priėmimas buvo visai sutruk dytas.

JOS. YASAUSKIS
 1720-24 Buchanan Street, Hollywood, Florida.
 Gražiausia ir patogiausia vieta Vakacijoms, tai pal muotame Hollywood Floridoj. Apartamentus užlaiko me pirmos rūšies su visais patogumais. Kviečiu visus lietuvius atsilankyti į saulėtą Floridą, nes čia būna nuolatinė vasara. Svečius iš geležinkelio stoties parsive žame, paskambinus telefonu 3290.

RIMAS BAGDONAS Senkapių žirniai

Plentų iš Kauno į Marijam polę bevažiuojant, prieš pat Jū rės girią autobusas stabtelia. Tai Gudeliai. Mokykla, ato kiau nuo jos keli pastatai ir vėl grynas laukas. Bažnyčios nėra. Sekmdieniais žmonės iš aplinkinių kaimų traukia į Jū rę ar Skriaudžius; kur kam smagiau ar patogiau. Vokie čiams rusus iš Lietuvos išstū mus, žmonės kurį laiką vengė eiti į Jūrę, nes kelias vedė per mišką — Jūrės girią. Bet, ap siraminus, vienas kitas išdrįso įžengti. Ir po to tuoj būriais slinko girion. Zemlicnose pa liktus rusų daiktus nešėsi namo. Nedaug, tačiau, ten ko ir berado: kastuvų, kirvių, batų, brezentinių diržų, puodų ir pas mirdusių žuvų... Bet paaug liams ir pramuštgalviams ber nams geri laikai atėjo! Tiek šautuvų, granatų, šovinių! Va karais užvirdivo tikras karas. Šviečiamosios kulkos raizydavo dangų, granatų sproginiai drebindavo žemę. Piemens ka riavo!...

Netoli Gudelių pasisukus nuo plėšikų (vėliau ten ir ru sų desantininkų pasirodė) pra džioje po pistoletą ar „mašin pistole“ pasilaikė, bet po trum po laiko iš kai kurių ūkininkų daržinių ir rusų priestankinių pabūklėlių vamzdžiai žvelge. Paprastą šautuvą nešiojās piemuos atrodė lyg „japonskos vainos“ kareivis.
 — Pfu, seną šautuvą tam po. Mes čia tai automatais ginkluoti. Tu gali tik put, put, put, o mes brr...“
 Gal niekas savo grobiu taip nesidžiaugė, kaip apylinkės degindariai. Vokiečiai — (jie net į dangų akis pakėlė pasako jo) — nupylė kelis rusų tan kus, tiems dar iš girios išsmuk ti nesuspėjus. Paknaibinejo meistrai tuos tankus ir ką tik begalėjo, viską namo nešėsi. Dar niekad anksčiau taip gerai ir tokia skaidri bei skani ne varvėjo (dabar jau bėgte bėgo), kaip kad tanko radiatoriu ir varinius benzino vamzdelius ir „bravorą“ įkinkius.
 „Gaila, kad tų tankų tiek ma žai tenumušė, o tai mes ir šiau lius aprūpinti galėtume, — dū saudavo specai...“

žmonėms jis liko telefonke liu. Nes pakelėje rikiavosi jau palinkę stulpai, kurių viršūnė mis telefono laidai bėgo į Plu tiškes, o gal ir dar toliau, dabar jau neprimenu.
 Pats kelias, kaip ir visi kiti: išdžiūvęs — dulka, kaip vė tyklė; tik, palijus, jis netaip su mirksta kaip jį kertą keliai. Piemens ant jo stajinių lankus anksčiau raičiodavo, dabar gi neretas stulpas buvo taip su šaudytas, kad net nuostabu bu vo, jog jis dar tebestovėjo.
 „Varlę prie stulpo pririšęs, iš penkiolikos žingsnių aš jau žiobtus ištaškiau“, — girdavo si ne vienas pusbernis.
 Ūkininkų kiauulės tapdavo granatų aukomis, o neretai, kapsules bekrapštydami ar gra natą per ilgai rankose belai kydami, padūkėliai save susiža lodavo; keli ir į amžinųjų šau lių tarpą nukeliavo.
 „Mes priešlėktuvinės svied nių ir ugnį imetėme, — gyrėsi kitas, — tai kad davė, net Bals tuko Margoji nelaiku apsiver šiavo...“
 Tuo keliu Plutiškių link be važiuodamas, po kurio laiko de šinėje pusėje, išvysi senas, ap leistas kapinaites. Tai Senka piai. Kryžiai jau beveik visi sulūžę, ant skardinių plokšte lių vardai jau neįskaitomi. Ir

koplytėlės varpo nebėra. O ka da ten paskutinį kartą laidojo, tik retas iš senųjų teprisime na. Paukščiai perėmė Senka pius. Gal dėl to, kad Ulinskas prie pat kapinaičių žirnius au gina, o patvoryje ir cukrinių užveisė. Užtenka jų Ulinskui ir paukščiams. Netruksta jų ir našlei Grigieni.
 Bet jei ne Ulinsko bernas, tai josios penki vaikai žirnių sriuba ir nebūtų užaugę.
 Ulinsko ūkis supo Grigienės du margus kaip ežeras salą. Vargšės vyras po medžių am žiams susmuko. Skurdo mote rėlė, bet nesiskundė. Eidavo per ūkininkus, padieniai dirb dama, guosdavosi, kad, vaik mas paaugus, gal ir jiems duo nos nepritruks.
 Vieną sekmdienį, vėlai po mišparų iš Plutiškių grįždama, prisiminė Ulinskienė žirnius ir, nuo galvos nusisiautusi skare lę, prisirinko ją pilną žirnių. Kitą dieną Ulinskas, kaip ir visuomet, apėjęs laukus, pamatė kad kažkieno svečiuotas ji žirniuose. Parėjęs namo ne tvėrė iš apmaudo. Ir nuspren dė, kad tai ne kiemo kito, kaip tik našlės Grigienės darbas.
 „Sakiau Grigui, kad neprisi perėtų vaikų, kad bus sunku verstis, bet tas neklauė. Liko penki bambliai ir dabar maro

žirniais tunka. O kad jie...“ — per vakarienę rūgojo.
 „Ką jau, čia šeimininke, — prabilo bernas, dantims krapš tyti šapą bedroždamas. — To kų turta turėdamas tai vargšei našlei ir žirnių gailėtumei. Gal žirniene tą dieną jų visas val gies tebuvo. Sunku žmonelei... Paukščiai daugiau žirnių nu lesa, nei jos vaikai...“
 „Irgi geradaris, — pertraukė jį Ulinskas. — Kito turta visi moka dalinti. Kodėl nie kas savo paties gėrybių kitam duoti nenori, o svetimo tai u paskutinį kasnį per pusę skel ty“.
 „Ale aš vistiek sakyčiau, kad dėl tos saujlės žirnių ubagu neišeisi...“
 Bet Ulinsko pyktis nesuma žėjo. Bumbėjo kelias dienas, o kai vieną rytą jis vėl pamatė, kad jo žirniuose svečiuo tasi, kuone sprogo:
 „O tie išperos! Dabar ma no žirnius punta ir juokiasi! Aš jiems sugalvosiu baiką!...“
 Ir vakarais jis pradėjo slan kioti į Senkapius, tikėdamasis, kad kurią naktį našlę žirniuose užčiuopsiąs. Šeštadienio va kara jis vėl išėjo.
 „Šiandien ji tikriausiai ateis žirniauti, — per vakarienę bu vo prasiaręs. — Rys mano žir nius rytoj. Išgąsdinsiu aš ją, jei tik ateis“.

Bet Ulinskas nepastebėjo, kad iš kitos pusės, per tvorą jo bernas į kapinaites įsoko... Saulutei nusileidus, kaip kad jo ir buvo tikėtasi, nuo Grigie nės trobelės priartėjo siluetas. Tik šiuo kartu tai buvo ne našlė, bet jos vyriausias sū nus, septynerių metų Albinukas. Vaikyščias priėjo prie pat tvoros ir pradėjo raškyti ankš tis.
 „Bamblys cukrinių šekma dieniu užsimanė“, — sumur mėjo sau panosėje Ulinskas ir, mojuodamas žiponu, šoko iš kriūmų:
 „Bach!... juhu!... oho!... — kaip mokėdamas baisiesniu balsu suriko.
 Albinukas vienam akimirks niui sustingo, paskui kaip kišk nus dūdimė.
 Ulinskas jau buvo beprade dąs juoktis, kai, staiga, užpa kalyje jo pasirodė baltai apsi gubusi žmogysta, pragariškos balsu kriokdama:
 „Jo... a... ai... oū!...“
 Ulinskas nutirpo ir, kaip pa trakęs, baisiai šaukdamas, pa sileido iš kapinaičių.
 Kai kitą rytą bernas pamatė ant šniūro pažiautas Ulinsko apatines, jis tik šyptelėjo.
 Nuo to laiko Ulinskas apie žirniuh neužsimena...

KULTŪRINĖ KRONIKA

MINES BALĮ SRUOGĄ.

Lietuvos rašytojų draugija bei prof. Višnicerio „Žydų istorija Lietuvoje“ pradeda vėlyvą 16 val. Lietuvos auditorijoje je paminėti rašytoją, teatrologą, poetą, profesorių Balį Sruogą, po 5 metų nuo jo mirties. Bus paskaita, meninis jo įvertinimas ir meninė dalis.

Dr. V. Sruogienė, pas kurią vyko programos sudarymas, dar gydos po auto katastrofos, kurios metu jai sulaužyta koja.

LIETUVISKAS KONCERTAS AUSTRALIJOJE

Apie 20 mylių nuo Adelaidės, kalnų slėnyje, tartum pasislėpęs yra Lobetmal miestelis. Užuovėja čia rado ir apie 20 lietuvių. Norėdami palikti savo pėdsakus šio miestelio istorijoje ir vietos australų atmintyje, ten gyvenantieji lietuviai surengė lietuvišką dainos ir tautinių šokių koncertą. Tam tikslui jie pasikvietė iš Adelaidės solistę P. A. Gučiuvienę, obojistą L. Lenigą, J. Zdanavičiaus vadovaujamą dvigubą kvartetą ir B. Bakšinsko vad. tautinių šokių grupę. Didžiulė, graži salė buvo artipilnė australiškos publikos. Solistų ir kvarteto išpildytos mūsų liaudies dainos skambėjo gražiai, o jaunieji šokėjai pašoko be priekaištų. Prie šio koncerto pasisekimo prisidėjo ir geras pranešėjas. Juo buvo ALB Adelaidės apylinkės pirmininkas p. J. Lapšys. Jis gryn anglų kalba apibūdino kiekvieną dainą, šokį. Pagarba vietos lietuviams prysakyje su ALB seniūnu p. Dičiūnu, kurie ne tik savo darbo, bet ir pinigų pridėjo šiam koncertui su ruošti.

ŽYDŲ KNYGA APIE LIETUVĄ

„Lietuvos žydų kultūros sąjungos“ leidinyje pasirodė monumentalus veikalas žydų kalba — „Lietuva“. Pirmajame tome 2000 puslapių, randama 150 tyrinėjimų, monografijų, straipsnių perpildytų portretais ir iliustracijomis. Leidinio redakciją sudaro Dr. M. Ludarskis, U. Kacnelenbogenas, neseniai miręs poetas J. Kisimas ir B. Kaganas. Savo apimtimi išsiskiria dar dr. Carl F. Tauscs gavo st-

KAS ATSIKIS 1953 M. RUGPJŪCIO 20 D.

Bus pradžia 3-jo pasaulinio karo? Įvyks žemės drebėjimas, kuris sunaikins pusę pasaulio? Mirs Stalinas: Pasirodys Hitleris?

Kai kurie žmonės yra įsitikinę, kad toji diena bus susieta su dideliu istoriniu įvykiu. Nes, kaip jie sako: 1953. 8. 20 yra žymi data misteriskai nurodyta Egipto didžiosios piramidės akmenyse.

Kiti sako, kad tai yra nesąmonė.

— Rumunų žurnalas „Orizonturi“ išidėjo vokiečių k. VT nario M. Brako parašytą referatą, kurį jis skaitė per ruošiamas prie Pietų Vokietijos radiofono Stutgarte pavergtų tautų atstovų diskusijas. Referatas pavadinamas: „Ar Rytų ir Pietryčių Europoje yra galima antivalstyminė organizacija?“ Jame i šį klausimą duodamas teigiamas atsakymas.

— Rumunų žurnalas „Orizonturi“ išidėjo vokiečių k. VT nario M. Brako parašytą referatą, kurį jis skaitė per ruošiamas prie Pietų Vokietijos radiofono Stutgarte pavergtų tautų atstovų diskusijas. Referatas pavadinamas: „Ar Rytų ir Pietryčių Europoje yra galima antivalstyminė organizacija?“ Jame i šį klausimą duodamas teigiamas atsakymas.

— Rumunų žurnalas „Orizonturi“ išidėjo vokiečių k. VT nario M. Brako parašytą referatą, kurį jis skaitė per ruošiamas prie Pietų Vokietijos radiofono Stutgarte pavergtų tautų atstovų diskusijas. Referatas pavadinamas: „Ar Rytų ir Pietryčių Europoje yra galima antivalstyminė organizacija?“ Jame i šį klausimą duodamas teigiamas atsakymas.

ISLEIDZIA EILERASČIŲ RINKINĮ.

Australijoje, Sydney mieste, gyvenantis Juozas Almis Jurgis išleidžia savo pirmąjį eilėraščių rinkinį, kurį pavadinęs „Spinduliuojanti Žemė“. Skambūs eilėraščių posmai sukurti dar būnant Lietuvoje ir dabar gyvenant svečioje šalyje. Kam teko susipažinti su šiuo rinkiniu, jį labai teigiamai vertina.

Taigi, kaip matosi, mūsų poezija dar bus praturtinta vienu vertingu eilėraščių rinkiniu „Spinduliuojanti Žemė“.

ISĖIS KNYGA VAIKAMS.

Š. m. pabaigoje mažu tiražu išleidžiama eiliuota pasaka vaikams ŽVIRBLIAI INKILĖNUOS. 104 psl., kaina \$ 1,50. Norintieji ją įsigyti prašomi iki spalio 15 d. pranešti autoriui (PePtruil Pilka, 426 E. 5th St., So. Boston 27, Mass., USA), ir ji bus rezervuota. Knygų rinkoje ji nebus platinama.

Didžioji piramidė stovi netoli Kairo ir yra pastatyta maždaug prieš 5.000 metų. Joje yra palaidotas faraonas Cheops. Su kitomis dviem piramidėmis, kuriose palaidoti faraonai Kephren ir Mykerinos ir vienu srinksu, Cheopso piramidė formuoja grupę, kurią senieji (graiškai, romėnai) pripažino kaip vieną iš septynių pasaulio stebuklų.

1864 m. Škotijos karališkasis astronomas Charles Piazzi Smith išleido knygą, pavadintą „Mūsų paveldinys didžiojoje piramidėje“, kurioje teigė, kad senieji egiptiečiai pastatė paminklą, kuris išliko 482 pėdas virš garsaus Memphis miesto, vartojto specialų matą, kuris, kaip Smith sako, buvo piramidinis inčas, lygus 1001 moderniam inčiui. Jis ta da pūruošė komplikuoatas kalkuliācijas jrodyti, kad piramidinis inčas yra 500 milijoninė žemės diametro dalis.

Teorijos rėmėjai pažymi, kad piramidė yra pranašinga akmens proporcija ir kad senieji egiptiečiai nieko nežinojo apie žemės diametrą ir 3.1416 skaičių. Todėl jie mano (sutinka), kad kažkas su pernaturalaus inspiravo jos projektuojuos.

Egipto senienų departamentu vyr. architektas J. P. Laner atmeta visas mistines teorijas. Jis savo knygoje „Egipto piramidžių problema“ pareiškė, kad visos kalkuliācijas yra pradėtos iš netikrų ir iškraipytų faktų, jis sako:

„Mūsų teoretikai yra sutikę laikyti galą didžiosios galerijos, kuri yra apatinė pietinės sienos dalis ir pradžia žemo praėjimo, vedančio į prieškambarį, kaip atitinkančią datą pirmojo pasaulinio karo, įvykusio 1914 m.“

Laner pažymi kitas datas „atrstas teoretiku“: 1918 — pabaiga 1-jo pasaulinio karo, rugp. 20 d. 1938 m.; Lap. 27 d. 1939 m.; kovo 2 ir 4 dd. 1945 m.; vasario 18 d. 1946 m. ir rugp. 20 d. 1953 m.

Nė viena iš šių datų, argumentuoja Laner, nepažymėjo reikšmingo atsitikimo.

MŪSŲ SPORTAS

1952 M. OLIMPIADOS NUOTRUPOS.

Kaip nuryti karčią piliulę, nio Komiteto pirmininkas — ydant ji atrodytų saldi? To E. von Frenckel.

— Žinomas Latvijos futbolo lininkas Vanags, žaidžia Prancūzijoje, FC Strasburgo komandoje. Kbr.

— Kaip apibūdino Jugoslavijos futbolininkas: „jie (jugoslaviai) yra geri sportininkai, nieko bendro neturi su krašto režimu, taigi nėra didelė nuodėmė jiems ir pralaimėti“. Tuo būdu ir buvo paruošta dirva antrosioms rungtynėms, kurias rusai pralaimėjo, Tito krašto futbolininkams, pasekme 3:1.

Helsinkio, didelės prekybos krautuvės savininkas pareiškė, kad Sov. Sąjungos sportininkai, grįžę į savo tėvynę... jau iš tolo „leis“ malonų kvapą: jo teigimu, rusai beveik visus pinigų atidavė kvepalams ir muilui...
400 m. plaukymo nugalėtojas, prancūzas J. Boiteux, pirmas sveikino jo 60 m. tėvas, iš džiaugsmo iškęs su visais rūbais į plaukymo baseiną!

50 km ėjimo nugalėtojas, italas G. Dordoni, įžengęs į stadioną ir pamatęs, kad jis bus filmuojamas, greitai išsavo kišenės ištraukė šukas, su taisė plaukus, nušluostė nosinaite veidą. Vargšelis, pražygiavęs pusę stadiono ir peržengęs baigmę, italas apalpo. O du rusai, nepastebėję baigmės, dar žygiavo bent 100 m. Tik dėka teisėjų ir kitų sportininkų, jie buvo sustabdyti. Vėliau rusai prisipažino, kad jie niego nematė, o mintyse kar tojo šiuos žodžius: „toiau, toliau ir kad tik išlaikytų...“

Johny Barthel (Luxemb.) 1.500 m bėgimo laimėtojas, tuoj po varžybų, savo žmonai išsiuntė tik dviejų žodžių telegramą: „Victoire — Jossy“.

Be to, pasakojama, kad jis, po savo laimėjimo, pusę nakties neužmigo, galvodamas apie įvykusį bėgimą ir... ar orkestras teisingai išpildė jo tautos himną.

Olimpiados „žvaikždė“ — čekas E. Zatopek, marathono bėgimo prarado net 4 kg svorio, o po 5.000 m bėgimo jis pusę valandos „dalino“ autografus, taigi dvigubai tiek laiko, kiek užėmė pats bėgimas. E. Zatopek yra Cekijos armijos majoras ir laisvai kalba be čekų, dar anglų, vokiečių ir prancūzų kalbomis.

Kaip draugiškiausia Olimpiadoje tauta, vienbalsiai pripažinti USA sportininkai.

Paavo Nurmi, didžiausias visų laikų lengvaatletas (šiuo metu apie 75 m.), laike pasaulinės Olimpiados Helsinkyje, padarė neblogą biznį: kiekvienas turistas ar sportininkas jau tē lyg ir pareigą užėiti į šio bėgiko - fenomeno krautuvę, kur kiekvienas nupirkdavo kak laraiščių su Olimpino stadiono bokštu, Nurmi — atvaizrinthiaus 2:0.

— Neoficialias pasaulio ko-1953 m. Nobelio taikos mandines futbolo pirmenybes premijai kaip kandidatai yra Rio de Janeiro, laimėjo to miės siulomi: Suomijos prezidentas na FC Fluminsee vienuolikh, fi Paasikivi, Tarptautinio Olimpinalė įveikdama Sao Paulo Co-

— Neoficialias pasaulio ko-1953 m. Nobelio taikos mandines futbolo pirmenybes premijai kaip kandidatai yra Rio de Janeiro, laimėjo to miės siulomi: Suomijos prezidentas na FC Fluminsee vienuolikh, fi Paasikivi, Tarptautinio Olimpinalė įveikdama Sao Paulo Co-

LIETUVISKA SKRYBELAICIŲ KRAUTUVĖ
JUDITH HAT SHOPPE
7334 St. Hubert St., Montreal. Tel. CA 8859.
Rankų darbo skrybelaitės ir pertaisymai.
Vestuviniai šydanai.
Sav. BRONĖ ir ALEKSANDRA STANKEVIČIŪTĖS

LIETUVIAI PAS SAVUOSIUS!
National Restaurant
LIETUVISKAS RESTORANAS.
SĀVININKAS M. ŠUKYS.
633 Church Ave (prie Verdun Ave) arti naujosios lietuvių bažnyčios. TEL. TR 0141
Atdara kasdien ir sekmadieniais po pamaldų.

DEMESIO
Viliasaliečiams ir apylinkės lietuviams!
Ekspertas radio ir elektinių reikmenų taisyme.
Prekyba ir pataisymai.
PETE'S RADIO SERVICE
7688 Edvard St., Ville Lasalle. HE 3372

TEL. FA 0209
Joe's Butchery & Grocery
1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)
(buvusi Juozo Paplausko)
SĀV. JUOZAS LAURINAITIS.
Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.
Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras.
Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

LIETUVISKA
Mėsos krautuvė
Sav. J. ir K. Guzevičiai. Tel. DO 5817
2379 Rosemount Blvd., Montreal.

NELAIMĖJE NETEKSI VISKO,
bet
Alberto Norkeliuno
Agentūroje
MONTREAL ENTERPRISES Reg'd
uz \$0.01 \$1.000.00
.01 per dieną apdraudžia Jūsų visą turtą iki \$ 1.000.
Sąžiningas patarnavimas visose draudimo srityse.
Agentūra atstovauja 8-as iš rimčiausių draudimo b-vių.
5637 Jeanne D'Arc Ave., Montreal 36, Que.
Telefonas: CI 2363

Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai
Jonas Žmuidzinis
Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas:
3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

J. GRAŽYS
SIUVU NAUJUS IR TAIŠAU SENUS
KAILINIUS PALTUS.
DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.
DARBĄ ATLIEKU SĄŽININGAI IR ŠVARIAI.
KAINOS PIGESNES KAIP KITUR.
7437 BLOOMFIELD, Park Extension. CRescent 2279.
Kreiptis po 6 val. vakaro. šeštadieniais — visą dieną.

DANUTĖ STRAZDAITĖ
321 Oakwood Ave., Toronto, 10.
GORDON'S BEAUTY SALON
Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sek madienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

Duodame ir kreditan
PARAMOUNT JEWELLERS
363 ST. CATHERINE ST. W. netoli Bleury HA 0888
78 SAVAITĖS ISSIMOKĖJIMUI be nuosimčių
Plačiai išgarsinti laikrodžiai
■ CYMA ■ LONGINES
■ BULOVA ■ OMEGA
Šviesiai melsvi deimantai
Mokame aukščiausias kainas už seną auksą ir deimantus.
EKSPERTŲ GARANTUOTAS LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

7582A, Rue Edouard, Ville Lasalle TR. 7412.
SUPERIOR REAL ESTATE Co.
Gerard Cool 4337 Verdun J. Alcide Blais, 29—4ieme Ave., Verdun. YO 3323. Ave nue, Ville Lasalle. TR. 7849.

GENERALINIS STATYBOS KONTRAKTORIUS
E.D. BELANGER & SONS
15 METŲ JŪSŲ TARNYBOJE
GARANTUOTAS DARBAS.
259 — 3 Ave., Ville Lasalle. TR 4588.

Sault Ste Marie, Ont.

GERAI PAVYKUSI GEGUŽINĖ.

Rugpjūčio m. 24 d. vietos komiteto pastangomis, apie 6 metus nuo miesto, p. V. Verbič-ko ūkyje, buvo surengta gegužinė. Nuvykimas į gegužinę buvo suorganizuotas „mobilizuoju“ — pakviečiant į teltą tautiečius, turinčius sunk vežimius ir lengvas mašinas. Nors ypatingos ar specialios programos užimti susirinkusių tautiečių, galima sakyti, nebuvo, tačiau niekas iš susirinkusių tautiečių nenuobodžiavo — dainavo, šoko ir išgėrimų netrūko. Kaip ten bebūtų, viskas praėjo ir baigėsi labai gražiai — patenkinti ir rengėjai ir apsilankiusieji gegužinėje, kurių buvę netoli šimtinių, t. y. pusė lietuvių kolonijos. J. Sk.

DARBO REIKALŲ „FRONTE“.

Vietos didžiuliam plieno fabrike „Steel Plant“ darbininkų priėmimas vėl laikinai sustabdytas. Nežiūrint to, pasiremiant gaudais iš rimtų šaltinių, kalbama, kad laike 1—2 mėnesių šis fabrikas dar priims 200—300 naujų darbininkų, žinoma, pirmoje eilėje iš anksčiau užsiregistravusių. Spėjamas atlyginimo pakėlimas šiame fabrike, kur jau buvo apsidžiaugę dirbantieji, nors viešiniame „The Sault Daily Star“ rašė, kad unija ir fabrikas pasiekė susitarimo visais punktais, atrodė, kad laikinai „išalė“... Priežastis — susitarimas užkliuvo kituose dviejose Kanados plieno fabrikuose. Jau seniau turėjusį prasidėti vietos Plummer Hospital praplėtimą pasiėmė vykdyti Claydon Construction Comp. iš Fort William. Praplėtimo darbai kaštuos apie vieną milijoną dolerių. Darbai bus pratęsi.

šiuo metu vis nepergeriausiai jaučiasi ir rengiasi operaciją pakartoti. Tautiečiui Volovic kui J. sekmingai įvykdyta ton silų operacija.

Tautietis Jokūbas Bartkus dirbęs „Foundation Comp. of Canada“ buvo sužeistas darbe. Krisdama lenta jam sulaužė pėdos kaulą. J. B. jau gyja, bet dar apie mėnesį laiko nedarbingas.

Nesiseka tautiečiui Drazdauskui Aleksandrui, šį pavasarį atvykusiam iš Anglijos. Jis namuose paslydęs parkrito ant laiptų ir nusivertęs žemyn išilaužė keletą šonkaulių, tačiau jau beveik taisosi ir išvyko į Jamestown (Wawa) darbo jėškoti. J. Sk.

Jamestown (Wawa) verta atkreipti dėmesį bedarbiams.

Prieš porą savaičių S. S. Marie, Ont. lankėsi pas savo gimines ir pažįstamus iš Jamestown (Wawa) tautietis Vinclovas Jonas, kuris keletą metų nepertoliausiai nuo mūsų miesto dirbo geležinkelio linijoje ir buvo pasiekęs net formano vietos. Dėl susidėjusių aplinkybių jis jau daugiau kaip metai yra įsikūręs Jamestown (Wawa), kur turįs gerai apkomamą darbą kasyklose ir jau sūspėjęs įsigyti nuosavus namus.

J. V. pasakojimu, jų mieste yra nedidelis — apie 5—6 tūkstančiai gyventojų, bet jaukus, gražiomis apylinkėmis, turįs keletą kino teatrų ir hotelių. Lietuvių šiame miestelyje yra tik apie 12 — visi buvę tremtiniai, visi dirbą kasyklose ir visi (išskyrus p. J. Vinslovą) pinigingi kavalieriai — viengungiai, kurie visą laiką apgaulestauja, kad nesą ir neatvyksta vedybinio amžiaus tautiečių — merginų... Leisdamas S. S. Marie geroroje nuotaikeje atostogas p. J. Vinslovas džiaugdamasis pasisakė, kad neseniai padidėjusi šeima — susilaukė sūnelio, o kas svarbiausia, tai užtikrino,

Geraldtonas ir aukso kasyklos

Geraldton, Ont. — Ten, kur dabar yra Geraldtono miestelis su apylinkėse rūkstanciais aukso kasyklų kaminais, dar tik prieš dvidešimt metų buvo daugybė ežerų, pelkių ir uolų, apaugusių menkais miškais, — apylinkė, kurioje su tikti žmogų buvo labai surku. Tiesa, pro čia tiesėsi, išsilenkdamas gausių ežerų, C. N. geležinkelis, o už aštuonio likos mylių buvo didesnė Long Lac stotis, apie kurią gyveno šiek tiek indėnų ir keli baltieji, kurie vertėsi kaolinių gyvių auginimu.

Nevykusio tautiečio laimė.

Apie 1930 metus vyriausybė planavo netoli Long Lac įkurti mažą miestelį — kaimą, kad tuo būdu būtų šiek tiek suvilizuotas ir šis Kanados kam pelis. Tuo tikslu buvo tiesiamas iš Long Lac naujas kelias į būsimą naują gyvenvietę. Prie tiesimo darbų dirbo ir vienas lietuvis Antanas Oklam (tiksliai pavardė nepavyko nustatyti), bet, laimei ar nelimei, jis iš darbo buvo pavarytas.

Neturėdamas ką beveikti, Antanas gražias vasaros dienas leidęs žvejojamas. Bet vieną kartą, jam išlipus į ežero krantą pailsėti, jį nustebinio keistas baltas rėžis beeingas per vieną pliką uolą. Atsisėdęs pradėjo krapštinėti ir užtikto kažką panašaus į varį ar auksą. Tada jam mintis sovė galvon, kad čia tikrai bus aukso. Kad turįs ryšius — pažintis su kasyklų vadovybe ir galįs parūpinti darbą keletui ar net keliolikai tautiečių, tačiau su sąlyga — neseno amžiaus ir geros išvaizdos vyrams. Kasyklose darbas yra gerai apmokamas. Mažiausias atlyginimas 1,52 dol. valandai, o be to dauguma darbininkų gauna dar ir papildomą atlyginimą — bonus.

Išvykdamas iš mūsų miesto į Jamestown (Wawa) p. J. Vinslovas pasiėmė kartu su savim čia buvusį bedarbį p. A. Drazdauską. Iš mūsų miesto, S. S. Marie, Ont. pasiekti Jamestown (Wawa) galima tiktaite geležinkeliu ar oro keliu (apie 160—170 mylių). Suinteresuoti darbai galėtų nelaukiant parašyti p. J. Vinclovui adresu: Jamestown (Wawa) Ont., Post Office, ar nuvykus vietoje kreiptis pas jį asmeniškai namuose (First Ave). J. Sk.

sas. Greit pasikvietė savo draugą švedą, dar kartą apžiūrėjo radinį ir tada, tą žemės plotą, abiejų vardu, iš vyriausybės nupirko.

Aukso kasyklų bendrovės su sidemėjo radiniu ir pravedę tyrimus nustatė, kad čia esama gana daug aukso. Derybos ilgai netrūko ir Antanas su savo draugu gavo po 750 tūkst. tančių dolerių grynais ir po maždaug tiek pat akcijomis.

Greit apie tai garsas nuaidėjo per visą Kanadą. Iš visur plūdo aukso jėškotojai ir vis naujos vietos buvo atrastos. Prasidėjo atkaklus darbas ir kasyklų įrengimų statymas bei grežio darbai. Kūrėsi naujos bendrovės, kūrėsi ir naujieji gyventojai, kurie tikėjosi gerų uždarbių ir daugumoje neapsiriko. Pačios pirmosios kasyklos buvo Little Long Lac vardu, nes buvo visiškai ant paties tuo pačiu vardu vadinamo ežero kranto. Kitos kasyklos pradėjo kurtis tik nepilnos mylios nuotolyje — tai MacLeod-Cockshutt, o prie pat jų šono — Hard Rock.

Kiek toliau — Magnet ir tolimesnė apylinkėse — kitos, kiek mažesnės.

Aukzas išaugino miestelį. Jau pats gyvenimas padiktavo, kad čia pat prie kasyklų pradėjo kurtis ir miestelis. Iodėl vyriausybei teko planą pa keisti ir kelią prailginti iki naujųjų aukso kasyklų. Ir jau 1937 metais naujasis miestelis gavo miestelio teises. Šiuo metu miestelis priskaito apie 6000 gyventojų.

Pats aukso atradėjas buvęs bemokslis, persiskyręs su savo šeima dėl savo keisto būdo ir mėgęs „bomo“ gyvenimą, staidavo virtęs milijonieriumi mažai kuo pasikeitė. Į kirpyklą eida vo tik kelis kartus metuose, bet už plaukų kirpimą mokėdavęs po šimtą dolerių ir daugiau. Visada laikydavęs prie savęs taksistą, kuriam už dieną mokėdavęs iki kelių šimtų dolerių, todėl taksistai net mušdavėsi tarp savęs, kai jis atvažiuodavęs į miestelį. Mėgęs ir tiesiai iš butelio patraukti stipresnes. Tuo pačiu laiku jis JAV stąpėsis šimtų tūkstančių vertės vj Nukelta į 7 puslapi.

MUSŲ SPORTAS

Atkelta iš 5 puslapio. rinthians 2:0.

PERKUNIEČIAI TORONTE

Rugpjūčio pabaigoje svečiai sportininkai iš Čikagos apsilankė Toronte pas vytičius ir su vietiniais turėjo dvejais draugiškais krepšinio ir futbolo rungtynes. Seštadienio vakare įvykusia me krepšinio susitikime svečiai pasirodė savo geriausioj su dety, kada vytičiai išsiri kiavo be S. Mackevičiaus. Pir mame ketvirtyje šeimininkai iš kojų ir priteisė 11 m baudin žymiai veda, nes perkunie čiai neprapatė prie siaurokos aikštės ir veikiami kelionės nuo vargio. Antrame ir trečiame ketvirtyje svečiai aiškiai per ima iniciatyvą ir savo rankas ir gerai blokuodami priešminko ėjimus, pradeda krauti krep šių kapitalą. Pas vytičius ma toma stoka treningo ir dėl to Komaras ir Baltramonaitis. labai kenčia mėtymo tikslu mas. Be to, abu gynėjai, ne žiūrint gero darbo po lenta, ne gojkas, Vėlyvis ir Kasperavi gali atsiekti jokie rezultato iš čius. ap.

eilėse pasirodė sportininkai, ži nomi dar iš N. Liet. laikų, vy tiečiai dar veterano A. Tėvelio iš Hamiltono atstovavo jau nių pagrindas. Pirmas kėlinys pasibaigė be įvarčių su didoka vytičių lauko žaidimo persva ra. Antro puslaikio pradžio je dažnus vytičių praėjimus vainikuoja įvartis, kurį žemu smūgiu į kampą nukreipė R. Preikšaitis. Eilė progų dėl šaudymo delsimo lieka neišnau dota. 27 min. kairųjį čikagie čių puolėją J. Gojkas išverčia mame ketvirtyje šeimininkai iš kojų ir priteisė 11 m baudin žymiai veda, nes perkunie čiai neprapatė prie siaurokos aikštės ir veikiami kelionės nuo vargio. Antrame ir trečiame ketvirtyje svečiai aiškiai per ima iniciatyvą ir savo rankas ir gerai blokuodami priešminko ėjimus, pradeda krauti krep šių kapitalą. Pas vytičius ma toma stoka treningo ir dėl to Komaras ir Baltramonaitis. labai kenčia mėtymo tikslu mas. Be to, abu gynėjai, ne žiūrint gero darbo po lenta, ne gojkas, Vėlyvis ir Kasperavi gali atsiekti jokie rezultato iš čius. ap.

PATAISYMAS.

Paskutiniame ketvirtyje žai dimas išsilygina, kur sukrtu siems vytičiams pasekmę švel je laužant įsibrovė eilučių sun ina Supronas ir Duliūnas. keitimas: 1952 m. Olimpiados Bendras rungtynių rezultatas 53:36 (27:13). Sekmadienį, Greenwood aikštėj susirinkus gausiai pub reikia jungti su 7-ta eilute iš likai, įvyko pirmos užjūrinėj viršaus antrėje skilty: „duota emigracijos rungtynės tarp bėgima“ ir tt., o tarp tų eilu dviejų lietuviškų futbolo ko čių įsibrovusias žineles nukel mandų. Tuo tarpu kai svečių ti į skyrių „Trumpai iš visur“.

5-me puslapy sporto skyriu je laužant įsibrovė eilučių sun ina Supronas ir Duliūnas. keitimas: 1952 m. Olimpiados Bendras rungtynių rezultatas 53:36 (27:13). Sekmadienį, Greenwood aikštėj susirinkus gausiai pub reikia jungti su 7-ta eilute iš likai, įvyko pirmos užjūrinėj viršaus antrėje skilty: „duota emigracijos rungtynės tarp bėgima“ ir tt., o tarp tų eilu dviejų lietuviškų futbolo ko čių įsibrovusias žineles nukel mandų. Tuo tarpu kai svečių ti į skyrių „Trumpai iš visur“.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas.

Siuntinys Nr. 6	Reikalaukite pilno siunt. sąrašo.	1 sv. šokolado
A. 10 sv. cukr.—\$ 2.60	5 sv. baltų kv. miltų	2 sv. kakavos
B. 20 sv. cukr.—\$ 4.70	3 sv. gr. kiaul. taukų	4 1/2 sv. cukraus
Siuntinys Nr. 7	1 sv. šokolado	2 gab. tualet. muilo
A. 10 sv. kv. miltų \$2.50	1 sv. kavos	Siunt. Nr. 22—\$ 5.50
B. 20 sv. kv. miltų \$3.90	Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95	3 sv. gr. kiaul. taukų
E. 9 sv. kiaul. t. \$ 5.25	4 sv. rūk. lašinių	3 sv. rūkytų lašinių
Siunt. Nr. 11—\$ 6.50	2 sv. margarino	3 sv. cukraus
5 sv. cukraus	2 sv. rūkytų lašinių	1 sv. šokolado
	2 sv. kiaul. taukų	
	1 sv. deg. kavos	
	1 sv. kakavos	
	Siunt. Nr. 12—\$ 6.40	
	2 sv. margarino	
	2 sv. marmelado	
	1 sv. deg. kavos	

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.
Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).
2521 CENTRE St., Montreal. Fitzroy 3292.

DOMAS BUČINSKAS

GENERALINIS APDRAUDEJAS

Lietuvis, apdraudimo atstovas, kuris atlieka visų rūšių apdraudimus, geriausiomis sąlygomis.
Skambinkite telefonu arba užeikite:
Kasdien: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 8 iki 10 vak.
Nuo 9 ryto iki 7 vak. 3664 St. Famille St.
Tel. Fa 6844 Tel. HA 6708 Montreal, Que.

DR: ALEKSAS VALADKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1081 Bloor St. W. — Toronto (tarp Dufferin ir Dovercourt)
priima ligonius ir gimdyves šokiadieniais nuo 2 — 4 pp. ir 6,30—8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

VIKTUTĖ BUGAILISKAITĖ

1280 King E., Hamilton, Ont.

AYRAINS BEAUTY SALON

DARO PUSMETINES IR ĮVAIRIAS TRUMPA-LAIKES ŠUKUOSENAS, DAŽO IR KERPA PLAU-KUS. KIEKVIENAS DARBAS YRA GARANTUO-JAMAS.
TELEFONAS: 4—3566.

SUSIVIENJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERIJA DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ FRATERNALE ORGANIZACIJA

Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRŠIJA \$ 2.430.359,00

Kuopos įvairiuose Jungt. Valstybių ir aKnados Mies-tuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo \$ 100,00 iki \$ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuviai nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvynę“ nemokamai. Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimių ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai. Visi kviečiami tapti šios brliškios organizacijos nariais. Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA kuopje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:
LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA.
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

391 ST. CATHARINE ST W. MONTREAL.

CAPITOL FURNITURE CO.,

Penki aukštai baldų PHILIPS ir kt. firmų radio aparų ir elektrinių reikmenų. Visi kiti jūsų namų reikmenys Lengvos mokėjimo sąlygos — žemiausios kainos. Mūsų prekybos vedėjas Mr. J. J. RUSSELL kalba lietuviškai ir yra krautuvėje kasdien.
TEL.: LA 8621.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ ROBŲ SIUVEJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turriu didelį pasirinkimą įvairių anglišių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.
E. D. KONDRATAS.
1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.
Tel. LL 9626.

AUDŽIU TAUTINIUS ROBUS,

juostas, pagalvėles, staltiesėles, užuolaidas ir kt. Neaukštos kainos.
288—6th Ave. Ville La Salle.
Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ZUKAS ANTANAS

Tel. TR 4321 1434 Rolland Ave., Verdun.
Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Rūta

LIETUVISKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ JŪSŲ PATARNAVIMUI. PRAŠOME APLANKYTI.

7730 Broadway St. (kampus 8 Ave.).
Ville LaSalle.
A. GAURYS. Telefonas: HE 0100

BOURBONNAIS REFRIGERATION SERVICE

273 — 1 Ave., Ville LaSalle.
Tel. TR 8351.

Saldytuvų ir įvairių elektrinių motorų taisymas.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS

DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.
Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

WINDSOR

TAUTIECIAI KURIA STIP RESNES BAZES.

P. Petras Januška, žinomas Windsorio visuomenės veikėjas ir didelis spaudos bendradarbis - talkininkas, šiomis dienomis nusipirko namus ir jau juose apsigyveno.

P. Januška linkime geriausios sėkmės, sveikatos ir laimės nuosavuose namuose. Kor. Ontario.

DEL NELAIMES TRAUKINY

Savo metu buvo rašyta, kad p. Astrauskas šokęs iš traukinio. Dabar iš jo gauta žinių, kad jis neatsimena, kaip tas atsitiko — jis atsibudo tikrai ligoninėje ir nieko neatsimena, kas ir kaip įvyko.

P. P. Astrauskas dabar yra sveikas ir dirba Fort William, Ontario.

GERALDTONAS IR AU KSO KASYKLOS.

(Atkelta iš 6 pusl.)

las ir tt. Po kelių metų vedė antrą žmoną amerikietę ir apie tris metus su ja pagyvenęs mirė būdamas apie 50 metų amžiaus. Kai kas kalba, kad gal naujoji žmonelė jam padėjusi numirti, bet kas dabar tai bepatikrins?

Taip ir išnyko laimingasis atradėjas, nepalikęs jokio žymnio ženklo, kai tuo tarpu jo draugo dukterys ir dabar yra vienos iš stambiausių Kanados aukso kasyklų savininkių ir tebevaldo milijoninius kapitalus.

O auksą bekasdami, čia žuvo keliosdešimtys darbininkų, jų tarpe buvo ir keli lietuviai sunkiai sužeisti. Nors lietuviai čia, gal, daugiau laimė lydėjo nei kitus, nes lietuviai čia yra praėję bent šimtas, bet neteko girdėti, kad bent vienas būtų žuvęs. Ir šiuo metu čia dirba trys lietuviai.

Kaip paprastai, tokiose vietose, taip ir čia, po aukso karštligės prasidėjo atoslūgis ir tik prieš porą metų čia veik kas antras namas buvo parduoamas ir labai prieinamomis kainomis, nes veik visos kasyklos baigė išsistėti, bet... staiga vėl viskas pasikeitė, kai atrado tos pačios kasyklos (Mack-Codkshutt) naujus auksos klodus, o šiais metais dygta visai naujos aukso kasyklų senųjų kasyklų pašonėje. Ir vėl gyventojai atgauna upą, namų kainos kyla ir visi laukia gerų laikų Geraldtonui, o tuo labiau, kad aukso jėškotumas tebetęsiasi ir, sakoma, esą daug auksingų vietų apylinkėje, bet aukso kasyklų bendrovės apie tai niekam neskelbiančios ir nenorinčios investuoti naujų kapitalų, bet laukiančios iki senosios kasyklos užsidarys, tada tuos pačius įrengimus norinčios panaudoti naujose vietose.

Ir miškai duoda gyvenimą. Geraldtono apylinkėse yra ir stambios miškų kirtimo ir

apdirbimo bendrovės: Long Lac Pulp & Paper Co, Ltd., Marathon Paper Mills Ltd., Nipigon Lake Timber Co. Ltd. ir kitos. Visos apylinkės yra nušėtos miškų kirtimo stovyklomis, kuriose dirba keliosdešimtys (jei tik ne daugiau viso šimto) lietuvių. Ir nemaža dalis šiose apylinkėse dirbančiųjų lietuvių važinėja naujutėlimis mašinomis, nes miškų ūdarbiais nė vienas nesiskundžia.

Dabar Geraldtonas yra jau lengvai pasiekiamas miestelis visiems, nes, be geležinkelio, pro jį eina ir vieškelis Nr. 11, kuriuo susisiekimas su Toronto (per North Bay) ir su Port Arthur-Fort William (per Beardmore, Nipigon). Vasaros metu čia netrūksta vasarotojų iš Toronto, Montrealio, bet daugiausia čia lankosi amerikona net iš Kalifornijos ir Floridos. Juos gal vilioja laukinė gamta ir miško žvėrių žvėrelių gausumas bei nesuskaitomi ežerai-ežerėliai, kurie pasižymi žuvingumu.

Kai kas čia mėgina laimėti ūkiuose, kuriuos turi išsikavoti iš miško. Bet ši sritis reikalauja kieto užsispyrimo ir energijos, kad galėtų duoti pakęčiamus vaisius, nes čia žiemos yra labai ilgos ir žiaurios, gvaras saros trumpos. B. Kašinskas.

PADĖKOS

Mirus mano mylimam vyrui a. a. Stasiui Bružui, skausmo ir liūdesio valandą mane su mažais vaikučiais pasilikusių guodusiems, vienokiu ar kitokiu būdu padėjusiems, pamaldose už mirusį ir laidotuviuose dalyvavusiems, reiškiau savo ir mažamečių vaikučių vardu gilią padėką.

Danutė Bružienė.

858 Somerset St. W. Ottawa.

PAJIEŠKOJIMAI

— Pajieškomas Ignas Zalyš, kilęs iš Lietuvos iš Joniškio miesto, atvykęs į Kanadą darbams į kasyklas, prašomas skubiai atsilipti šiuo adresu: Mrs. Rozalija Jatulienė, 29 Third Ave., Welland, Ont., S., arba žmonės, žinantieji apie mirtą asmenį, prašomi parašyti minėtų adresu.

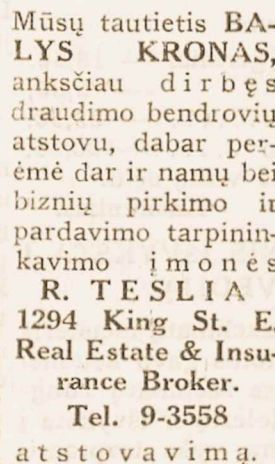
— Pajieškau Bronės Barcinkienės, prieš dvejetą metų gyvenusios Montrealy.

Bronyte, prašau parasyk man laiška, arba kas žinot apie ją, prašau pranešti adresu: Agota Klevaitytė, 225 Mc Victer St., Port Arthur, Ontario.

Jono LADYGOS baldų studijoje „ARTIS“

priimami užsakymai ir pataisymai sofų, fotelių (chesterfields), „St. Louis Textiles“ medžiagų ir baldų atstovybės fabriko kainomis. Biuras St. Denis 1251, (pric St. Cathenre). Specialiai lietuviams šeštadieniais iki pietų. Telef.: TAlon 3345.

DĖMESIO, HAMILTONIEČIAI!

Mūsų tautietis BALYS KRONAS, anksčiau dirbęs draudimo bendrovių atstovu, dabar perėmė dar ir namų bei biuznų pirkimo ir pardavimo tarpininkavimo įmonės R. TESLIA 1294 King St. E. Real Estate & Insurance Broker. Tel. 9-3558 atstovavimą.

Tai viena iš didžiausių tos rūšies įmonių Kanadoj, turinti didžiausią pasirinkimą namų - biuznų bei farmų. Geromis sąlygomis parūpina me morgičius. Kreipkitės, patarimai jums nieko nekainuos.

BALYS KRONAS

FOR REAL ESTATE and GENERAL INSURANCE. Business Ph. Rez. 9-3558, 3-1108, 2-4641. 112 Ontario Ave. Ph. 2-9077.

BELLAZZI - LAMY, INC

TR 5151 7679 George St., Ville Lasalle. Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai. Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja Kalba lietuviškai Tel.: WALnut 9773 4914 Decarie Blvd., Montrel.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį metų praktikavęs didelėse ligoninėse ir klinikose Europoje ir Amerikoje. VIDAUS LIGŲ, AKUSERIJOS IR VENERINIŲ LIGŲ SPECIALISTAS. 3537 PARK AVE. Montreal. Tel. HA 7623 Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

LIUDESIO VALANDŲ KREIPKITES PAS

Laidotuvių Direktorių C. Halpin Funeral Home Reg'd.

KOPLYCIA VERDUN — WILLIBRORD AVE KAMPE, PRIE PAT AUSROS VARTŲ PAR. BAŽNYČIOS 4500 VERDUN AVE, VERDUN. Tel. YO 3440

AMERIKOJE „NEPRIKLAUSOMĄ LIETUVĄ“ GALIMA GAUTI:

- J. Sodaitis, „Gabija“, 340 Union A., Brooklyn, N. Y.
- J. Karvelis, 4434 S. Fairfield Ave., Chicago 32, Ill.
- Knygynas „Nemunas“, 3143, So Halsted St., Chicago, VI. Pauza, „Neringa“, 1906-25th St., Detroit 16, Mich.
- D. Krause, 3466 So. Holsted St., Chicago 9, Ill.
- J. Bajorinas, 3100 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
- J. Giedraitis, 3301 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135 MONTREALIS 2836 Allard Tr.1135

Mes vaiome ir dažome įvairius, kaip vyrškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaus tus nuo betaus uždedamųjų „Drex“, kad neperleistų vandens ir dotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiausios rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinius lengvus ir sunkius. Sutausome rūbus (širmus), įsiuvame sagas ir pan. Kiekvieną orderį pamame iš namų ir pristatome į namus.

Už mūsų atliktą darbą garentuojame. Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai: J. Matulaitis, J. Kriaučeliūnas, A. Majauskas.

ZURNALAI, naujaisi BELETRISTIKOS LEIDINIAI ir įvairių sričių MOKSLO KNYGOS vokiečių kalba tiesiog iš Vokietijos per lietuvišką importo ir persiuntimo firmą.

Reikalaukite mūsų kainoraščių! A. PAULAITIS Import - Export 23 Romsey St. Boston 25, Mass U. S. A.

PRITYRĘS KVALIFIKUOTAS LIETUVIS LAIKRODININKAS

STINSON'S JEWELLERY 2186 DUNDAS ST. W. TORONTO Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes. Garantuotas darbas, prieinamos kainos. KrAUTUVė atidaryta kasdien iki 8 valandos vakaro.

NEPAPRASTAS KONCERTAS HAMILTONE!

Šeštadienį, rugsėjo 13 d., 8 vv. punktualiai, Toronto Lietuviškas Orkestras „TRIMITAS“ lietuvių mėgiamiausioje salėje — St. Michaels Parish Hall, 213 James Str. N., Hamiltone rengia

DIDŽIULĮ MUZIKŲ - INSTRUMENTALISTŲ

Koncertą-Balių.

Programoje dalyvauja: muz.-kompozit. S. Gailevičius, J. Pažemis — fagotas, muz.-instrum. A. Prielgauskas, akotrė p. Dauguvietytė-Kudabienė, Stepas Kairys — smuikas, instrum. A. Dudonis ir orkest. „Trimitas“. KONCERTE bus išpildoma įvairi klasikinė muzika: solo, instrumentų trio ir orkestru.

ŠOKIAMS — lietuviškos ir modernios muzikos naujas repertuaras.

BUFETE — įvairūs gėrimai ir užkandžiai. Dalis pelno skiriama Hamiltono Lietuvių Katalikų Bažnyčios statymui.

Svečiai maloniai kviečiami iš visos Kanados ir JAV. Bilietus įsigyti ir rezervuoti staliukus užsisakyti iš anksto galima Liet. maisto krautuvėje, 231 James Str. N., Hamiltone. Orkestro Vadovas.

HAMILTON

PAVYKUSI T. FON DO GEGUŽINĖ.

Nors tą pačią dieną, netoli mi jose, atatinkamus įrašus Tautos Fondo gegužinės buvo Po vakaro bus linksmas pasienengiama kita gegužinė, tačiau Hamiltono sk. surengtas š. m. rugpjūčio mėn. 24 d. popietinis pasilinksminimas gryname lauke, sutraukė apie 800 dalyvių.

Pelno gauta per 450 dol. Tenka pažymėti, kad prie stulpo esančio šalia kelio, gegužinė, nežinomi asmenys prikabino sekančio turinio plakatą: „Gegužinė prie ežero“.

Tačiau ir „ežero“ reklama nieko nepadėjo, kadangi mūsų tautiečiai plinai suprato T. Fondo tikslą.

T. FONDO ATSTOVDBES SEKRETORIUS HAMILTONE.

T. Fondo Atstovybės Kana doje sekretorius P. Adamonis, š. m. rugpjūčio mėn. 30 d. aplankė Hamiltoną, kur su skariaus valdybos nariais, taip pat dalyvaujant Hamiltono Liet. B-nės, Valdybos, Ateitininkų Kuopos, Dramos Būrelio „Aukuras“, Sporto Klubo „Kovas“, Socialdemokratų Organizacijos nariams, išsiaiškino aktualius Tautos Fondo klausimus.

Ta pačia proga, visi posėdžio dalyviai, Krašto Tarybos atstovams, išsiuntė sveikinimo telegramą.

LITERATŪROS VAKARAS HAMILTONE.

Spalio mėn. 11 d. T. Fondo Hamiltono sk. rengia literatūros vakarą, į kurį pakviesti dalyvauti: V. Kastytis, P. Kozulis, V. Peseckas, B. Rukša (vi si iš Toronto) ir hamiltonietė Z. Šukienė. Programoje taip pat dalyvaus ir Z. Šukyte, kuri paskambins keletą Šopeno ir Mozarto kūrinių.

Jaunieji rašytojai žada atvykti su savo išleistomis knygomis, jų pirkėjams, darydama

NAUJAS VASARIO 16 GIMNAZIJOS RĖMĖJŲ BŪRELIS.

Hamiltono Liet. Kat. Mot. D-jos Valdyba suorganizavo būrelį moterų, kurios sutiko remti vieną Vasario 16 Gimnazijos mokinį. Kas mėnesį po 1.00 dol. šiam tikslui aukoti pasizadėjo: D. Jakimavičiūtė - Kazlauskienė, G. Breichmanienė, A. Grajauskaitė, I. Šeštokienė, B. Švanaitienė, M. Petrušaitienė, G. Kazemėkienė, Kačinskienė, S. Masilionytė, A. Trumpickienė, K. Mešlis, V. Peseckas, B. Rukša (vi si iš Toronto) ir hamiltonietė Z. Šukienė. Programoje taip pat dalyvaus ir Z. Šukyte, kuri paskambins keletą Šopeno ir Mozarto kūrinių.

Visoms pasizadėjusioms D-jos Valdyba nuoširdžiai dėkoja.

SIUVĖJAS A. BERESNEVIČIUS

Priimu moteriškų ir vyriškų rūbų užsakymus iš savo ir klientų medžiagos. Darbą atlieku pagal naujausias madas, švairiai ir sąžiningai. Kainos visiems prieinamos. 1004 Dundas St. West, Toronto, Ont. Laikinis telefonas ME 6498.

MYERS COAL Co. Ltd. Hamilton.

Visų rūšių kuras ir įvairūs apšildymo įrenginiai bei pataisymai. Prieinamos sąlygos, mandagus patarnavimas, garantuota prekių kokybė. Kreiptis pas lietuvių atstovą. JUOZAS KARUZAS 147 Grant Ave. Telef. 7-477-8.

VISIEMS LIETUVIAMS GERAI ZINOMAS

LAI DOTUVIŲ

DIREKTORIUS J. H. BENOIT

Funeral Director

NELAIMIŲ ATVEJŲ VISADA PASIRUOŠES PADETI

2102 FULLUM ST.

AMherst 0694

MONTREAL

TAUTOS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Montrealio ALOKas rugs. daugybę plokštelių, kurių tar-14 dieną Aušros Vartų parape ir daug lietuviškų. Tai bu- pijos salėje ruošia 8-tos die- nos minėjimą. Minėjimas pra- sidės 11 val. iškilmingomis pa- maldomis, kuriose prašomos da- lyvauti organizacijos su vėlia vomis. Pamaldų metu giedos op. solistė E. Kardelienė, paly dima K. Smilgevičiaus vargo- nų (Rossini „Ave Maria“ ir Gailevičiaus „Maldą), gros ponai Lapiniai ir giedos p. Piešinos vedamas parapijos choras. Po pamaldų AV baž- nyčios salėje įvyks trumpas rugsėjo 8-tas dienos minėji- mas: 1. Kūrėjo - savanoio žo- dis ir 2. adv. K. Truskos žo- dis.

MONTREALY ATIDARY TA TELEVIZIJOS STOTIS.

Ilgesnį laiką dariesi bandy- mus televizijos stotis, rugsėjo 5 dieną atidaryta ir pradėjo re- guliariai veikti. Daugely krau- tuvių jau išstatyti televizijos aparatai.

TAUTIEČIŲ DĖMESIUI

„NL“ redakcija maloniai pra- šo platesnio tautiečių bendra- darbiavimo. Vienas žmogus negali aprėpti ne tikta visos Kanados, bet ir viso Montrea- lio miesto. Tikta plati talka gali geriausiai patarnauti tau- tiečių informavimui. Todėl apie visokius įvykius, atsitiki- mus, subvivismus, vestuves, krikštynas, laidotuves, šau- rierius ir tt. prašoma kiekvieno tautiečio pranešti redakcijai, bent paskambinant telefonu: HE 7920, arba laiškeliu: 7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q.

SVARBUS KLCT IR SKY RIAUS VALDYBOS SUSI RINKIMAS

Aktualiems klausimams ap- tarti, šį šeštadienį, rugsėjo 13 d., 3 valandą po pietų, punktu aliai, šaukiamas Kanados Lie- tuvių Centro Tarybos, jos re- vizijos komisijos ir Montrealio skyriaus valdybos narių susirin- kimas „Nepriklausomos Lietu- vos“ patalpose. Laikui taupyti, prašoma susirinkti punktu aliai. Prezidiumas.

SEŠTADIENINĖ LIETU VIŲ MOKYKLA

Šį šeštadienį (rugsėjo 13 d.) pamokas pradeda 13 valandą. Visi mokiniai renkasi tiesiai į mokyklą. Mokyklai patalpos yra toje pačioje vietoje kaip praitais metais: Verdun ir Willibord gatvių kampas. Vi- šų tėvų pareiga mokyklinio am- žiaus vaikus atsiųsti į šeštadi- nę lietuvių mokyklą.

PIKNIKŲ UŽDARYMAS - PASKUTINĖ GEPUŽINĖ

Šį sekmadienį, rugsėjo 14 dieną, po Tautos Šventės minė- jimo, visi montrealiečiai ir apy linkių lietuviai yra kviečiami į paskutinę gegužinę - pikniką. Žinoma, gegužinė įvyks tikta tuo atveju, jeigu bus geras oras. Paskutinis popietinis sek madieninis subvivismas bus drau- gė ir visų šios vasaros gegužinių - piknikų uždarymas. At- sisveikinsime su vasara ir eisi- me į žiemos sezoną, kuris pra- dedamas spalio 11 dieną, šešta- dienį, 485 Rachel salėje.

PERSIKELIA Į TORONTO PP. KIZIAI.

Inž. p. Kizio šeima persike- lia į Toronto, iš kur arčiau yra giminės Detrote, o pp. Kiziai ruošiasi persikelti į JAV.

PRAĖJUSIO SEKMADIE NIO GEGUŽINĖ

Praėjusį sekmadienį oras bu- vo gražus, bet gana šaltas. Kai dar prieš dvi savaites visi slė- pėsi nuo karštos saulės, pra-ėjusį sekmadienį visi jau tikta ir jieškojo saulėšinės vietos, ir malonu buvo pabūti saulėje.

Tautiečių į gegužinę susirin- ko nors ir nemažas būrys, ta- čiau jau ir nelabai gausus. At- silankė ir iš Amerikos p. Anelė Markevičiūtė, viešėjusi pas savo tėvus St. Lamberte, kur jie turi nuosavus namus.

P. Bernotas buvo atvežęs

ISNUOMOJAMAS KAMBARYS

192 — 4th Ave Ville Lasalle.

ISNUOMOJAMI 2 atskiri kam

bariai vedusių porai arba vien- giungiams su teise naudotis vaikų sportinių drabužių ir virtuve. Sužinoti: 3980 St. Joseph Blvd. East, apt. 4. Kreiptis: Nuglick Manufac- turing Co., 4263 St. Laurent Blvd. (Montreal).

ISNUOMOJAMAS kambarys su visais patogumais (ir tele- fonas). Teirautis vakarais,

2544 Centre St., P. St. Charl, telef.: WI 4957. 35.6.7

ISNUOMOJAMAS dvigubinis kambarys vedusių porai be vai kambarys.

Kū ir kitas kambarys vienam arba dviem viengungiam, su maistu: 5648 Bourbonniere Ave, Rosemount Ave, telef.: CL 4295.

KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS REIKALAI.

Rugsėjo 5 dieną Toronte bu- vo susirinkusi pirmojo posė- džio KLB Krašto Valdyba. Pirmuoju dienotvarkės punk- tu ėjo valdybos pasiskirsty- mas pareigomis. Pirmininku išrinktas Krašto Tarybos po- sėdžių pirmininkas p. Jonas Matulionis, vicepirmininkais inž. J. Sližys ir J. Jokubynas, sekretoriais — inž. Al. Šalkaus- kas ir P. Alšėnas, išduininku J. Simonavičius, kiti trys liko na- riiais.

LABAI GRAŽIOS VESTUVĖS.

Praėjusį šeštadienį, rugsėjo 6 dieną, Sv. Kazimiero para- pijos bažnyčioje, labai gražiai išpuoštoje, klebonas kun. J. Bo- binas sutuokė Eleną Salalytę su Kęstučiu Norkum. Sutuo- kėtuvių metu giedojo muz. K. Žiziūno vedamas choras. Jau navedžiams asistavo 6 poros pamergių ir pajaunių — Onu- tė Salalytė su J. Pleiniu, P. Matusevičiūtė su J. Mileriu, A. Atraitytė su M. Poškum, E. Vaupšaitė su J. Intu, G. Ma- tulytė su J. Šadausku ir I. Ali- šauskaitė su A. Vieškeliu.

Po šliūbo Casablankos sve- tainėje įvyko turtingos, labai gražiai praėjusios, vestuvinės vaišės, kuriose dalyvavo arti 300 asmenų. Svečių tarpe bu- vo iš Amerikos: iš Bostono Ona ir Jonas Savičiūnai su duk- ra Onute ir Albina ir Kazys Šalteniai; iš Main Ona ir Jo- nas Korai ir Marija Jaros su dukra Barbara; iš Torringtono Juozas Matusevičius su sū- num Titu. iš Hamiltono Jeroni- mas Pleinys ir Kazys Bungar- das; visi kiti iš Montrealio, o jų tarpe ir klebonas J. Bobi- nas.

Jaunavedžiai pobūvio daly- vių buvo pasveikinti ir palin- kėti gražaus bei saulėto gyve- nimo. Jaunoji pora susilaukė ir sveikinimų telegramomis. Jie gausių svečių buvo gražiai ap- dovanoti.

Pobūvio dalyviai sveikino ir jaunuosius tėvelius Anelę ir I- gną Salalas, kurie gražiai išau- kėjo lietuviškoje dvasioje duk- reles.

Turtingos vaišės, lydimos muzikos, dainų ir šokių, tęsė si labai gražioje nuotaikoje vi- šą dieną ir pratęstos dar ir sek madienį, kas priminė Lietuvos vestuvių tradiciją. Vestuvių nuotaika buvo tikrai vestuvinė: Pp. Salalos joms nesigai- lėjo nieko.

Jaunavedžiai povestuvinės kelionės išvyksta į Niagara Falls. Jaunai porai linkime gra- žaus gyvenimo ir geriausios sėkmės.

MONTREALY VIEŠĖJO

Pas vilasaličius pp. Balta- kius viešėjo iš Čikagos pp. Ka- napai, o pas Markevičius St. Lamberte viešėjo iš Čikagos jų dukra Anelė.

SERGA TAUTIECIAI

KLD Vytauto klubo pašalpi- nės nariai Simonas Mozuraitis ir Petras Bogušis susirgo ir pa- guldyti į General Hospital; tos pat pašalpinės Vincas Strat- kauskas ir Adomas Lidukaitis taip pat serga, bet gydosī namie. Anelė Mikulienė pagul- dyta į General Hospital.

KRIKŠTYNOS

Šeštadienį buvo Jurgio Ga- velio ir Petro - Reimundo Dre- serio krikštynos.

SIŪLOMAS DARBAS

Puiki vieta gabiai, gero bū- do moteriai prie namų ruošos, geruose namuose. Pageidau- jama kalbanti angliskai. Duo- damas atskiras kambarys, vo- nia, radijas. Aukštas atlygini- mas. Skambinti AT 9558. džiais išpuoštą parką. S. P.

SUN LIFE DRAUDIMO BENDROVĖ

po 10-ties metų sutarė su mies- tu dėl dangoraižio vertes, kuri to- liariai ir kt.) miško valymo nu 1945 metų nustatyta 10 miš. 800 tūkst. dolerių ir nuo 1953 metų — 14.538.155 dol. Nuo šios sumos miestas gaus apie milijoną dolerių pajamų mokesčių.

TORONTO

TAUTOS DIENOS MINĖJIMAS

ši kartą buvo jau Lietuvių na- tas“ taip buvo ištikrųjų sukla- muose. Kadangi salė tesutal- dintas, kad net į laikraštį rei- kėjo rašyti, — ką, ką, bet jau stovincios klaidintojo mašinos numerį tikrai galėjo pažymėti! Ji tikrai permaža, ir lietuviams reikia daug didesnės sales. minima visuomenei žinoma ir Bet... tautiečiai, nepatenkin- tieji, pirkite akcijas - šėrus ir salė bus tokia didelė, kokios tikta pageidausite.

Minėjime paskaitą laikė p. J. Matulionis, tautinius šokius šo kad „suklaidintas“ visada gali kas Jūrų skautai, giedojo para pasiteisinti, kad jis ta žinute pijos choras. Minėjimas pra- ėjo gražiai. Kor.

VAIDOTO LAIVO VAKARAS.

Rugsėjo mėn. 13 d., šešta- dienį, Sv. Kazimiero Audito- rijoje, 154 Roncesvalles Ave., (prie Garden St.) Toronto Jū- rių skautų K. K. Vaidoto Lai- vas rengia šokių vakarą.

Sokiams geros gera kapela. Pradžia 8 val. vakaro. Toronto visuomenę kvie- čiams atsilankyti ir smagiai lai- ką praleisti.

„LINKSMOJI NASLĖ“

visus kiečia atsilankyti, o kad nebūtų nusivylimo, jog dėl ne- stropumo nesugebėta su ja pa- simatyti, labai patariama iš anksto apsirūpinti bilietais, ku- rie gaunami „Tulpės“ svetainė- je, pas p. Jurksaitį, pas p. Bur- žinską ir pas platintojus. Ižan- ga: 2 dol., 1,50 ct. ir 1 doleris. Kas nori turėti geresnę vietą, o tas operetėje labai svarbu, tegul iš anksto tuo pasirūpi- na. Kas pasiskubins — nesig- ailės. Spektaklis rugsėjo 27 dieną. Eatono salėje.

Plačiau apie operetę, „Pir- myn“ chorą ir jo orkestrą skai- tykite sekančiame „Nepriklau- somos Lietuvos“ numeryje.

SLA KUOPOS NARIŲ SUSIRINKIMAS

šaukiamas sekantį pirmadienį, rugsėjo 15 d., 8 val. vakaro Lietuvių namuose, Dundas ir Ossington gatvių kampe.

VIŠAS PATIKSLINIMAS.

„NL“ 35 nr., iš š. m. rugs. 3 d., Toronto žinių skyriuje, įdėta žinutė „Ar tinkama pri- monė?“, pasirašyta „suklaidin- dinto“.

Sąryšy su šia žinute viešai pareiškiu gerb. lietuviškai vi- suomenei, kad ji yra ištiesi me- laginga, tikslu pažeminti TFA bės Kanadoj Hamiltono sk. V- bą. Niekas nei v-bos narių, nei pašalinių asmenų kelyje „nede- žuravo“ ir, vykstančių į gegu- žines svečių neklaidino.

Šia proga su apgailestaviniu tonu pareikšti, kad atsitarda- nant jau intrigantų, kurie iš pasalų prisidengę anonimais, viešai spaudoje bando iš pirmo išlau- ži „kaltinimais“ juodinti TF bės Kanadoje Hamiltono sk. A-bės veiklą. Jei šis įvykis buvo tik turėjo pasirodymų, ypač pla- rams, „Suklaidintas“ privalo- čiajai publikai daugiausiai pri- nurodyti faktus, kas tie „dau- giau tokių suklaidintų masinių“ buvo. Jeigu jau „Suklaidin- šyta. Kor.

RUOSIASI TUOKTIS

Liudas Stankevičius susižie- davo su Vale Daniliauskaite, o Antanas J. Rokas tuokiasi su Margaret E. McDonald.

NAUJOJI LIETUVIŠKA VASAROS KOLONIJA

Springhurst, pagausėjusi še- šiais nariais (Macijauskas, Le- onavičius, Šimkus, Ropė, Juš- kevičius ir Masonis) išsiplė- tė 28 tautiečių bendruomenę, ku- rios nuosavybėje yra jau 71 sklypas.

Siuo metu ten vyksta turtin- go (iš 20 rūšių augmenijos su- tinkama pažįstami beržai, pu- šys, drebulės, ažuolai, tujos, karklai, uosiai, eglės, klevai, ir kt.) miško valymo darbai. Naujieji vasarvietės savininkai, apsigyvenę savait- galiais šiuo metu dar vieninte- lėje lietuviškoje vieloje, retina tankų mišką ir keičia savo skly- pų išvaizdą į lieningais me-

UŽEIKITE ARBA PARAŠYKITE MŪŠŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

907 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM. 6-4880.

DĖMESIO!

Norintiems pirkti arba parduoti namus, krautuves, res- taurantus ir tt., mielai tarpininkauju. Nemokamai sutei- kiu įvairias informacijas, parūpinu tinkamomis sąlygo- mis paskolas.

Mes turime namų pardavimui įvairiomis kainomis ir daugiausiai lietuvių mėgstamose rajonuose bei g-vėse. Jūsų patarnavimui

JUOZAS KAŠKELIS
Telf.: WA 2646; WA 2647; WA 2648
R. TEŠLIA REAL ESTATE & INSURANCE BROKER
575 Queen Str. W. (prie Bathurst str. antras aukštas)
TORONTO.